

SADRŽAJ

Službeni glasnik općine Sanski Most
Broj: 02/18 Godina XXIII 28. februar 2018. god.

Odluka o usvajanju Izvještaja o rada Općinskog organa uprave za 2017. godinu	2
Odluka o usvajanju Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Sanski Most za period 2018-2022. godina	3
Odluka o pristupanju izradi izmjena i dopuna Urbanističkog projekta za parcelu u Banjalučkoj ulici označenu kao k.č. 571/1 k.o. Sanski Most	39
Odluka o osnivanju Turističke zajednice općine Sanski Most	42
Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o uslovima i načinu davanja u zakup poslovnih zgrada i poslovnih prostorija na području općine Sanski Most	50
Odluka o osnivanju poslovne zone "Šejkovača"	51
Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Upravnog odbora JU " Centar za socijalni rad" Sanski Most o usvajanju Pravilnika o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i radnih zadataka JU " Centar za socijalni rad" Sanski Most;	53
Odluka o utvrđivanju javnog interesa za nepotpunu eksproprijaciju-ustanovljenje prava služnosti za izgradnju kablovskog 20 (10) kV dalekovoda KB 20 8109 Kv dionica TS "Došenovići 2" – TS "Došenovići" općina Sanski Most	54
Rješenje o imenovanju članova Skupštine JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Sanski Most	55
Rješenje o imenovanju članova Skupštine JP "Veterinarska stanica" doo Sanski Most	56
Rješenje o imenovanju članova Skupštine JU "Narodna biblioteka" Sanski Most	57
Zaključak o usvajanju Izvještaja o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za 2017. godinu općine Sanski Most	58
Zaključak broj: 01-02-38/18.	59

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka 5. Statuta Općine Sanski Most („Službeni glasnik Općine Sanski Most“, broj: 4/08, 5/08, 5/09, 2/10 i 9/11), Općinsko vijeće Općine Sanski Most na 17. sjednici, održanoj 27.02.2018. godine, donijelo je

ODLUKU

O usvajanju Izvještaja o radu općinskog organa uprave za 2017. godinu

Član 1.

Usvaja se Izvještaj o radu Općinskog organa uprave, za 2017. godinu.

Član 2.

Sastavni dijelovi Izvještaja o radu organa uprave za 2017. su i aneksi: Izvještaj o implementaciji Strategije lokalnog razvoja za 2017., te Izvještaj o realizaciji Programa kapitalnih investicija općine Sanski Most za 2017.

Član 3.

Izvještaj iz člana 1. ove Odluke stavit će se na javni uvid putem službene web stranice Općine Sanski Most (www.sanskimost.gov.ba).

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu 8 dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Općine Sanski Most”.

Broj: 01-02-23/18

Predsjedavajuća Općinskog vijeća

Datum: 28.02.2018. god

Desanka Miljević, s.r.

Na osnovu člana 29. stav 1. tačka 2. i člana 174. stav 4. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 39/03, 22/06 i 43/10), člana 16. stav 1. tačka 4. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 64/09), te člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Sl.Glasnik općine Sanski Most", broj 4/08, 5/08, 5/09, 2/10, i 9/11), Općinsko vijeće na 17. sjednici, održanoj dana 27.02.2018. godine donijelo je :

ODLUKU

o usvajanju Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Sanski Most za period 2018. -2022. godina

Član 1.

Usvaja se Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Sanski Most za period 2018. - 2022. godinu.

Član 2.

Program razvoja predstavlja dokument kojim se definišu osnovna načela, opredjeljenja i programski zadaci razvoja sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Član 3.

Sastavni dio Odluke je Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Sanski Most za period 2018. -2022. godina.

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku općine Sanski Most.

Broj: 01-02-24/18

Datum: 28.02.2018. godina

Predsjedavajuća Općinskog vijeća

Desanka Miljević, s.r.

**PROGRAM RAZVOJA
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA U OPĆINI SANSKI MOST ZA PERIOD 2018 – 2022. godine**

Sanski Most, februar 2018. godine

UVOD

Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Sanski Most (u daljem tekstu: Program razvoja), predstavlja dokument kojim se definišu osnovna načela, opredjeljenja i programski zadaci razvoja sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Sanski Most (u daljem tekstu: Općina) za period 2018. do 2022. godine.

Polazne osnove za izradu Programa razvoja Općine predstavljaju:

1. Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju), ("Sl. novine Federacije BiH" broj: 39/03 i 22/06 i 43/10) i podzakonski propisi donešeni na osnovu ovog Zakona.
2. Okvirni Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj: 50/08) i podzakonski propisi donešeni na osnovu ovog zaskona
3. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegoine" broj: 64/09) i podzakonski propisi donešeni na osnovu ovog zakona
4. Materijalni propisi Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Unsko-Sanskog kanton i Općine iz oblasti zdravstva, veterinarstva, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, prostornog uređenja, građenja, zaštite bilja, zaštite okoline, deminiranja i drugih oblasti koje su od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.
5. Procjene ugroženosti Federacije BiH od prirodnih i drugih nesreća.
6. Procjena ugroženosti Unsko – Sanskog kantona i općine Sanski Most od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Procjena ugroženosti Kantona).
7. Procjena ugroženosti od požara Unsko – Sanskog kantona i općine Sanski Most

OSNOVNA NAČELA I OPREDJELJENJA RAZVOJA

Svi vidovi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća organizuju se i provode u skladu sa načelima međunarodnog humanitarnog prava o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i načelima proisteklim iz Zakona o zaštiti i spašavanju i Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu i drugim zakonima i propisima kojima se uređuje organizacija, funkcinisanje i razvoj sistema zaštite i spašavanja i pripremanje, obučavanje, osposobljavanje i upotreba snaga i sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

1. Osnovna načela i opredjeljenja u oblasti zaštite i spašavanja

Osnovna načela i opredjeljenja u oblasti zaštite i spašavanja su:

- svi građani imaju pravo na zaštitu i spašavanje ako je prirodnom ili drugom nesrećom ugrožen njihov život, zdravlje i imovina;
- u prirodnim i drugim nesrećama zaštita i spašavanje ljudskih života ima prednost pred svim drugim poslovima u zaštiti i spašavanju;
- svako fizičko i pravno lice ima pravo i dužnosti samostalno i skupa sa drugima provoditi zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima;
- svako je dužan pružiti pomoć licu koje je u životnoj opasnosti ukoliko time ne ugrožava svoj život i zdravlje;
- civilna zaštita i druge djelatnosti namjenjene za zaštitu od prirodnih drugih nesareća imaju humanitarni, nevojni karakter i zasnivaju se na solidarnosti i uzajamnom pomaganju svih učesnika u zaštiti i spašavanju;
- općina organizuje zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u okviru jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja Federacije BiH;
- preventiva u oblasti zaštite i spašavanja ima prednost nad svim drugim aktivnostima;
- građani trebaju dobiti blagovremenu i tačnu informaciju o nesreći, njenim posljedicama, mjerama i aktivnostima koje se provode;

- podaci o opasnostima, planovima, mjerama i aktivnostima koje se odnose na prirodnu i drugu nesreću su javni;
- općina putem Operativnog centra civilne zaštite i sredstava javnog informisanja mora obavijestiti stanovništvo o opasnostima;
- građani su dužni obavijestiti najbliži operativni centar civilne zaštite ili policiju o svakoj opasnosti ili prirodnoj i drugoj nesreći odmah kada je uoče ili kada za nju saznaju;
- fizička i pravna lica dužna su pravovremeno izvršiti sve predviđene mjere zaštite svojih objekata, zaposlenika od moguće prirodne ili druge nesreće kroz provođenje mjera zaštite i spašavanja propisanim Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim aktima kojima se uređuje provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- sistem zaštite i spašavanja u općini treba organizovati u skladu sa ekonomskim mogućnostima, materijalnim i ljudskim resursima, razvijenosti infrastrukture i stepenu osjetljivosti na pojedine vrste opasnosti;
- u slučaju prirodne i druge nesreće općine prvo angažuju svoje snage i sredstva za zaštitu i spašavanje. Ako zbog razmjera i posljedica nesreće angažovane snage nisu dovoljne nadležni općinski organ može zatražiti pomoć od susjednih općina, Kantona, Federacije BiH i države BiH;
- oružane snage BiH mogu se upotrijebiti po ovlaštenju Predsjedništva BiH, a na zahtjev nadležnih organa države BiH i entiteta kada zbog razmjera i posljedica nesreće raspoložive snage zaštite i spašavanja nisu dovoljne za brzo i efikasno izvođenje akcija zaštite i spašavanja u skladu sa Zakonom o odbrani BiH («Sl. glasnik BiH» broj: 88/05) i vojnoj doktrini Oružanih snaga BiH;
- izvođenje akcije zaštite i spašavanja zasniva se na obaveznom provođenju odluka i naredbi nadležnih štabova civilne zaštite. Niko nije dužan i ne smije izvršiti naređenje ako je očito da bi time izvršio krivično djelo ili kršio međunarodno humanitarno pravo;
- snage i sredstva za zaštitu i spašavanje organizuju se u skladu sa Procjenom ugroženosti općine;
- samostalne službe zaštite i spašavanja općine organizuju se za obavljanje onih poslova i zadataka zaštite i spašavanja za koje ne postoje razvijeni kapaciteti u okviru javnih preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica koja se u svojoj redovnoj djelatnosti bave tim poslovima zaštite i spašavanja;
- jedinice civilne zaštite formiraju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage radi neposrednog angažiranja na zaštiti i spašavanju, kada sredstva javnih preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica i službi zaštite i spašavanja nisu dovoljna za ostvarivanje efikasne zaštite i spašavanja na ugroženom području. Ove snage civilne zaštite organizuju se na teritorijalnom, proizvodnom i kombiniranom principu;
- povjerenici civilne zaštite imenuju se na svim mjestima gdje građani žive i rade u kojima se ne formiraju štabovi civilne zaštite;
- pravna lica koja su namjerno ili zbog nepažnje prouzrokovala opasnosti zbog kojih su nastali troškovi otklanjanja šteta, dužna su nadoknaditi dio troškova nastalih u toku otklanjanja nastalih šteta u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju.

2. Osnovna načela i opredjeljenja u oblasti zaštite od požara i vatrogastva

Osnovna načela i opredjeljenja u oblasti zaštite od požara i vatrogastva su:

- zaštita od požara i vatrogastvo su sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH;
- zaštita od požara je djelatnost od posebnog interesa za Federaciju, kanton, grad i općinu;
- vatrogastvo je obavezna javna služba čija je osnovna djelatnost zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od požara;
- osnovna namjena propisanih mjera zaštite od požara je zaštita života i zdravlja ljudi i materijalnih dobara;
- svako ima pravo na zaštitu od požara;
- niko nema pravo da svojim materijalnim dobrima, svojim postupcima i neprovođenjem propisanih mjera zaštite od požara dovodi u opasnost od požara tuđi život, zdravlje i materijalna dobra;
- svako fizičko i pravno lice je krivično i prekršajno odgovorno za neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara i za posljedice koje zbog toga nastanu;
- mjere zaštite od požara moraju biti planirane i izvedene tako da spriječe požar ili onemoguće njegovo širenje;
- federacija, kanton, grad i općina dužni su poticati razvoj požarno neopasnih tehnologija i takvih zahvata u prostoru kojima se smanjuje ili sprečava nastanak požara;
- javnost ima pravo biti obavještena o stanju u oblasti zaštite od požara.
- podaci o stanju u oblasti zaštite od požara su javni;

PODRUČJA RAZVOJA SISTEMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Programiranje razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara obuhvata tri međusobno povezana područja razvoja i to:

1. Područje smanjenja rizika;
2. Područje odgovora ili operativnog djelovanja;
3. Područje sanacije ili otklanjanja posljedica.

1. Područje smanjenja rizika

Ovo područje razvoja obuhvata: preventivu u zaštiti i spašavanju od prirodnih ili drugih nesreća, ublažavanje kao dio preventive, spremnost da se odgovori na nesreću.

1.1. Preventiva prije nastanka prirodne ili druge nesreće

Preventiva kao područje razvoja je najznačajnija aktivnost svih nosilaca zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Cilj preventive u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća je spriječiti, odstraniti ili smanjiti mogućnosti ugrožavanja. Preventiva obuhvata organizacijske, tehničke i druge mjere i radnje i postupke koje se planiraju i provode radi sprječavanja nastajanja ili širenja prirodne ili druge nesreće ili ublažavanja njihovog djelovanja odnosno olakšavanja izvođenja zaštite i spašavanja kada do nesreće dođe.

Preventivu provode općinske službe za upravu, općinske javne ustanove i preduzeća u skladu sa njihovim nadležnostima i neposredno su odgovorni za upravljanje, provođenje i stanje preventivnih mjera i aktivnosti iz njihove nadležnosti. Preventivne mjere i aktivnosti uređuju se materijalnim propisima iz pojedinih oblasti a planiraju se planovima zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća odnosno razvojnim planovima koji se odnose na određene oblasti u kojima se preventiva provodi.

Svi nosioci zaštite i spašavanja dužni su u skladu sa materijalnim propisima koji uređuju oblast za koju su nadležni planirati i provoditi preventivne mjere zaštite i spašavanja.

Provođenje preventivnih mjera u skladu sa zaključcima iz Procjene ugroženosti Općine naročito je važno u oblasti zakonodavstva kojim se uređuje:

- oblast zaštite zdravlja ljudi (epidemija);
- oblast zaštite životinja i namirnica životinjskog porijekla (epizotije i zoonoze);
- oblast prostornog uređenja i građenja (zemljotresi, rušenja, odroni, klizišta i slijeganje tla);
- oblast zaštite okoline, šuma, voda, zraka, bilja i biljnih proizvoda (upravljanje otpadom, biljne bolesti i štetočine, požari, poplave, oluja, mraz, visoki snijeg);
- u oblasti industrije, energetike i rudarstva (rudarske nesreće, eksplozije plinova i opasnih materija);
- u oblasti zaštite od požara i vatrogastva (šumski i drugi požari, eksplozije plinova i opasnih materija);
- u oblasti prometa (nesreće u drumskom, željezničkom, vazdušnom i prometu na vodi);
- u oblasti deminiranja i uklanjanja neeksplozivnih ubojnih sredstava (nesreće od mina i drugih NUS-a).

1.2. Ublažavanje

Svaka prirodna ili druga nesreća proizvodi direktne i naknadne posljedice po ljude i materijalna dobra. Preventivom u oblasti zaštite i spašavanja moguće je spriječiti pojedine učinke prirodne ili druge nesreće ali ne u potpunosti.

Neki od njih će nastaviti svoje štetno djelovanje bez obzira na preduzete preventivne mjere. Ove posljedice mogu se ublažiti planiranjem i provođenjem mjera usmjerenih na smanjenje sila udara, rušilačkog djelovanja prirodne ili druge nesreće.

Područje ublažavanja je nastavak preventive primjenom konkretnih mjera i aktivnosti koje se načelno dijele na:

a) Organizacione, normativno pravne i administrativne mjere u koje ulazi:

- razvoj zakonskog okvira koji će urediti oblast prevencije u zaštiti i spašavanju,
- finansijski poticaj usmjeren na ublažavanje, tehničku pomoć, olakšice pri osiguranju,
- poreske olakšice kojim će se postići veći stepen provođenja prevencije,

- obuka i obrazovanje radi sticanja stručnih znanja i vještina za zaštitu i spašavanje,
- izgradnja i razvoj upravnih i stručnih organa i institucija za zaštitu i spašavanje,
- instaliranje radio opreme, informatičke i druge opreme u operativne centre civilne zaštite,
- razvijanjem svjesnosti kod građana na mogućnost nastanka nesreće.

b) Urbanističke i građevinsko-tehničke mjere

U prostorno-planskoj dokumentaciji osim obaveznog sadržaja propisanog posebnim zakonom i podzakonskim propisima zavisno od razine prostornog plana u skladu sa procjenom ugroženosti određenog prostora posebno obraditi:

- zone ugroženosti od prirodnih nesreća,
- uvjete za planiranje mjera zaštite i uređenja prostora u svrhu zaštite od prirodnih i drugih nesreća,
- tehničke mjere građenja kojima će se ublažiti učinci prirodnih i drugih nesreća,
- utvrditi prostorni razmještaj stambenih i privrednih zona, zelenih površina te uređaja i mreže komunalne infrastrukture,
- strukturu, kapacitet i razmještaj privrednih i neprivrednih djelatnosti,
- utvrditi maksimalnu gustoću naseljenosti za nova naselja i maksimalnu izgrađenost zona naselja,
- uvjete za izgradnju i uređenje objekata za zaštitu ljudi.

1.3. Spremnost da se odgovori na nesreću

Spremnost da se odgovori na nesreću je praktično stanje trenutnih kapaciteta i sposobnost planiranja institucija, organa upravljanja, udruženja građana i pojedinaca i drugih nosilaca zaštite i spašavanja da brzo i efikasno odgovore na sve izazove prirodne ili druge nesreće. Spremnost za nesreću obuhvata:

- praćenje i proučavanje opasnosti i mogućnosti zaštite od njih,
- obavještavanje i uzbunjivanje stanovništva na opasnost,
- osposobljavanje snaga zaštite i spašavanja,
- osposobljavanje stanovništva za ličnu i uzajamnu zaštitu,
- obezbjeđenje zaliha sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje,
- pripremu planova zaštite i spašavanja,
- planiranje mjera zaštite i spašavanja koje će se provoditi.

Kroz razvoj spremnosti u zaštiti i spašavanju treba postići razvoj novih i dodatnih ljudskih i materijalno-tehničkih resursa tako da bi slijedeći odgovor na izazove prirodne ili druge nesreće mogao biti bolji od prethodnog. Ovo područje razvoja zaštite i spašavanja direktno je povezano sa područjem odgovora na prirodne i druge nesreće i što se postigne veći stepen spremnosti biće i efikasniji odgovor na djelovanje prirodne ili druge nesreće.

Zbog toga je veoma važno da se u razvoju sistema zaštite i spašavanja zavisno od procijenjenih potreba pripreme potrebni ljudski i materijalni resursi (snage, sredstva, oprema, veze, komunikacije i dr.) čime će kroz obučavanje i osposobljavanje postići najviši stepen spremnosti za izvršenje planiranih zadataka.

U razvojnom pogledu posebnu pažnju treba posvetiti slijedećem elementima spremnosti koja se postiže:

- obukom,
- instaliranjem sistema ranog upozoravanja,
- izgradnjom specijalizovanih komunikacijskih sistema za podršku upravljanju, procesom u prijenosu govora i podataka,
- uspostavljanjem baza podataka značajnih za zaštitu i spašavanje,
- vježbe simulacije-provjere planova zaštite i spašavanja,
- osiguravanjem namjenskih sredstava za provođenje faze smanjenja rizika koja prethodi prirodnoj ili drugoj nesreći.

Općina na kojima je težište zaštite i spašavanja planiraju i obezbjeđuju spremnost na nesreće u skladu sa procjenom ugroženosti. Pri tome uvažavaju naročito rizike koji se na njihovom području pojavljuju najčešće i mogu prouzročiti najteže posljedice.

Općinske stručne službe i drugi organi uprave su neposredno odgovorni za izvršavanje poslova iz njihove nadležnosti u slučaju prirodne ili druge nesreće. Učestvuju u izradi planova zaštite i spašavanja s kojima se obezbjeđuje usklađeno djelovanje svih učesnika u zaštiti i spašavanju i pružanje pomoći lokalnim zajednicama.

Privredna društva koja se bave djelatnostima koje predstavljaju povećanu opasnost ili rade sa opasnim materijama moraju radi sprečavanja opasnosti ili nesreće razvijati vlastiti sistem pravovremenog otkrivanja opasnosti i početnog djelovanja u slučaju nesreće.

Škole, vrtići, zdravstvene, kulturne i druge ustanove moraju u okviru spremnosti prije svega obezbjeđiti uslove za izvođenje lične i uzajamne zaštite zaposlenih i učinkovito početno djelovanje u slučaju nesreće.

Osnovu za planiranje i izvođenje zaštite i spašavanja predstavljaju dugoročna interdisciplinarna istraživanja uzroka, pojavnih oblika i posljedica nesreća i mogućnosti preventivnog djelovanja, iskustva iz ranijih nesreća pri čemu treba koristiti sve raspoložive izvore. Modele, scenarije i planove zaštite i spašavanja treba provjeravati u uslovima djelovanja prirodne ili druge nesreće.

2. Područje odgovora ili operativnog djelovanja

Osnovni cilj svih aktivnosti u pripremama za zaštitu i spašavanje je postizanje što većeg stepena sposobnosti da se odgovori na izazove koje sa sobom donose prirodne ili druge nesreće pred društvenu zajednicu. Operativne mjere su organizovane radnje i postupci operativne prirode koje se provode u toku trajanja prirodne ili druge nesreće usmjere ka spašavanju života i zaštiti materijalnih dobara.

Ovo područje razvoja zaštite i spašavanja direktno je ovisno od onog što se u oblasti preventive čini ili ne čini da bi se spriječile prirodne ili druge nesreće, odnosno ublažile njihove posljedice. Dosadašnja iskustva u oblasti zaštite od prirodnih ili drugih nesreća pokazala su, da što se više uloži u preventivu veća je i sposobnost društva da odgovori na izazove prirodne ili druge nesreće i obratno.

Osnovni vidovi odgovora odnosno operativnih mjera koje se preduzimaju u slučaju nastanka prirodne i druge nesreće su:

- aktiviranje sistema zaštite i spašavanja,
- prikupljanje podataka o opasnosti,
- procjena i analiza dobijenih podataka i utvrđivanje razmjera opasnosti,
- aktiviranje odgovarajućih službi i sredstava za zaštitu i spašavanje,
- mjere spašavanja ljudi zarobljenih u ruševinama, na vodi i pod vodom,
- trijaža, liječnička pomoć, medicinska evakuacija povrijeđenih i unesrećenih,
- evakuacija građana sa ugroženog područja,
- gašenje požara,
- organizacija smještaja za nastradale,
- osposobljavanje izlaznih i ulaznih puteva, raščišćavanje puteva,
- uspostavljanje komunikacija i veza (radio i TV, fiksne i mobilne telefonije),
- zbrinjavanje nastradalog stanovništva hranom, vodom za piće i obezbjeđenje zdravstvenih i drugih uslova za život na ugroženom području,
- informisanje javnosti i rad sa medijima,
- zaštita imovine i javnog reda i mira na ugroženom području.

Prirodne i druge nesreće bez obzira na stepen razvijenosti sistema zaštite i spašavanja i njegove sposobnosti da odgovori – interveniše na posljedice nesreće, skoro redovno iznenade nosioce planiranja i uvijek su kompliciranije od onog što se predvidi u procjenama ugroženosti i planovima zaštite i spašavanja.

3. Područje sanacije ili otklanjanja nastalih posljedica

Oporavak je postupak kojim se društveni sistem ili njegov pojedini podsistemi ponovno dovode u funkciju čime se normalizuju uvjeti života i rada na području zahvaćenom prirodnom ili drugom nesrećom. Otklanjanje posljedica nesreće obuhvata nužne mjere i aktivnosti za obezbjeđenje osnovnih

uslova za život i uslova za trajnu obnovu pogođenog područja. Aktivnosti za obezbjeđenje osnovnih uslova za život obuhvataju naročita opskrbu sa pitkom vodom, hranom, zdravstvenom zaštitom, električnom energijom, osposobljavanje prioritetnih komunikacija, vršenje komunalnih usluga, obezbjeđenje hrane, vode i zdravstvene zaštite za životinja. Ove aktivnosti organizuju i usmjeravaju operativno-sručni organi za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja a izvršavaju ih snage zaštite i spašavanja i javne službe.

Trajnu obnovu pogođenog područja organizuju i vode nadležni organi i službe općine. Cilj trajne obnove je vraćanje nesrećom pogođenog područja u stanje u kome se nalazilo prije nesreće

Sa stanovišta razvoja ovog područja zaštite i spašavanja treba imati u vidu da otklanjanje posljedica prirodne ili druge nesreće može trajati duže ili kraće što ovisi od provedenih preventivnih mjera na sprječavanju nastanka prirodne ili druge nesreće, stepena sposobnosti društvene zajednice da odgovori ili interveniše na nesreću, intenziteta ili razmjera prirodne ili druge nesreće, ekonomske i druge razvijenosti društva, međunarodne pomoći. Posljedice prirodne ili druge nesreće uvijek su veće u ekonomski nerazvijenim zemljama. U zemljama u kojima se više ulaže u preventivu učinci nesreće su manji a period oporavka i vraćanja u stanje prije nesreće znatno kraći.

NOSIOCI PROVEDBE PROGRAMA RAZVOJA

Nosioci sistema zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća su Federacija, kanton, grad i općina, privredna društva i građani.

Federacija osigurava izgradnju jedinstvene organizacije zaštite i spašavanja na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, normativno uređuje sistem zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i zaštite od požara i vatrogastva, donosi Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Federacije Bosne i Hercegovine, donosi Procjenu ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Federacije Bosne i Hercegovine, organizuje sistem obavještavanja i uzbunjivanja, organizuje specijalizirane jedinice civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja i organizuje i provodi pojedine oblike zaštite i spašavanja, donosi program obučavanja i osposobljavanja za civilnu zaštitu, organizuje i provodi inspekcijski nadzor u oblasti civilne zaštite i zaštite od požara i vatrogastva iz svoje nadležnosti.

Kanton u oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća razmatra stanje priprema za zaštitu i spašavanje i donosi mjere za organiziranje, jačanje i razvoj civilne zaštite, donosi propise o organiziranju i funkcioniranju civilne zaštite i zaštite od požara i vatrogastva kantona, donosi program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća kantona, donosi procjenu ugroženosti plan zaštite i spašavanja kantona od prirodnih i drugih nesreća, organizuje operativni centar civilne zaštite, kantonalni štab civilne zaštite, specijalizirane jedinice civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja, organizuje obučavanje i osposobljavanje kantonalnih snaga civilne zaštite, organizuje i provodi određene oblike zaštite i spašavanja, vrši inspekcijski nadzor u oblasti civilne zaštite i zaštite od požara i vatrogastva iz svoje nadležnosti.

Grad i općina u oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća: donose propis o organiziranju i funkcioniranju civilne zaštite i zaštite od požara i vatrogastva općine odnosno grada i osiguravaju njihovo provođenje, donose program razvoja, procjenu ugroženosti i plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine odnosno grada, osniva profesionalnu vatrogasnu jedinicu, operativni centar civilne zaštite i vrše obavještavanje i uzbunjivanje građana o opasnosti, osnivaju općinski štab civilne zaštite, jedinice civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja općine odnosno grada, organizuju i provode obučavanje i osposobljavanje svih organa i snaga civilne zaštite općine odnosno grada, razvijaju i usmjeravaju ličnu i uzajamnu zaštitu. U slučaju nesreće organiziraju i vode zaštitu i spašavanje na svom području i aktivnosti na otklanjanju nastalih posljedica

Privredna društva, ustanove i druge organizacije koje obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća organizuju i provode poslove zaštite i spašavanja iz njihove nadležnosti, organizuju i obezbjeđuju uslove za obučavanje i osposobljavanje zaposlenih za ličnu i uzajamnu zaštitu i za zaštitu od požara, provode pripreme i donose planove zaštite i spašavanja za svoje djelovanje u zaštiti i spašavanju, planiraju i osiguravaju materijalno-tehnička sredstva za provođenje mjera zaštite i spašavanja, organiziraju, opremaju, obučavaju i osposobljavaju vlastite jedinice civilne zaštite za njihovo učešće u zaštiti i spašavanju.

Građani imaju pravo i dužnost učestvovati u civilnoj zaštiti, izvršavati obavezu davanja materijalnih sredstava, obučavati se za ličnu i uzajamnu zaštitu i provođenje propisanih mjera zaštite i spašavanja.

Za ostvarivanje Programa razvoja Općine neposredno su odgovorne općinske službe za upravu, javne ustanove i javna preduzeća u skladu sa materijalnim propisima kojima se uređuje društvena oblast za koju su nadležni. Oni su dužni zajedno osigurati koordinirano djelovanje i ostvarivanje ciljeva razvoja utvrđenih općinskim programima razvoja.

Služba civilne zaštite općine ima ključnu ulogu u koordinaciji provođenja ukupnog Programa razvoja na nivou općine a naročito u pogledu organizovanja, pripremanja, obučavanja, osposobljavanja, opremanja, spremnosti i uvježbanosti operativnih struktura civilne zaštite za neposredno izvršavanje poslova i zadataka na zaštiti i spašavanja.

Ključna odgovornost i uloga navedenih organa, tijela i službi u provođenju programa razvoja ogleda se u činjenici da su oni odgovorni za stvaranje uslova za razvoj i izgradnju sistema zaštite i spašavanja na području općine, odnosno odgovorajuće organizacije, kadrovskih i materijalnih resursa društva za efikasan odgovor na zahtjeve koje pred njih postavljaju prirodne i druge nesreće.

Multidisciplinarni karakter sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u našem društvu ne smije biti prepreka u stvaranju jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja i postizanju opšteg cilja sistema zaštite i spašavanja. Sve podsisteme tog sistema treba povezati u jednu cjelinu koja će biti sposobna odgovoriti na izazove koje sa sobom donose prirodne i druge nesreće.

Program razvoja sadrži slijedeće elemente:

- I Zaključke iz Procjene ugroženosti općine Sanski Most,
- II Podatke o stanju organiziranosti civilne zaštite i dostignutom stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća,
- III Preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi,
- IV Osnovne ciljeve zadatke i način ostvarivanja zaštite i spašavanja sa smjernicama za organiziranje snaga i sredstava civilne zaštite i vatrogastva,
- V Osnove za izradu Programa obučavanja i sposobljavanja u zaštiti i spašavanju,
- VI Smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje,
- VII Pregled očekivanih troškova sa izvorima finansiranja.

I

ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI OPĆINE

Na bazi razmatranja prirodno-geografskih i drugih karakteristika općine Sanski Most, analize rizika i analize kapaciteta, te identificiranja prisutnih problema kod svih vrsta opasnosti, kao i utvrđivanja potrebnih mjera i aktivnosti radi uspješnog provođenja preventivnih mjera zaštite, mjera odgovora i otklanjanja nastalih posljedica slijede zaključci:

1. Pojava prirodnih i drugih nesreda na području općine Sanski Most predstavljaju stalnu opasnost ugrožavanja stanovništva, materijalnih i drugih dobara, kao i životne sredine.
2. Najznačajniji oblici potencijalnih opasnosti ugrožavanja predstavljaju: potresi/zemljotresi, poplave, požari, suša, tuča (grad i led), mraz i niske temperature, klizanje i odronjavanje tla, nesrede od mina i zaostalih NUS, epidemije i epizotije, kalamitet biljnih bolesti i štetočina, nesrede u drumskom prometu i transportu, zagađenje zraka, vode i zemljišta .
3. Na bazi analize rizika i izrade matrice rizika za područje općine Sanski Most, može se ustanoviti da su mogući rizici sa kritičnim posljedicama poplave i požari, a sa vrlo ozbiljnim posljedicama potres, suša i minska polja i zaostala NUS. Ovi rizici imaju različitu vjerovatnodu pojavljivanja, a najvedu učestalost imaju poplave i šumski požari.
4. Poplave predstavljaju rizik sa vrlo visokom vjerovatnodom pojavljivanja i sa vrlo ozbiljnim posljedicama, a mraz, niske temperature, klizanje i odronjavanje terena predstavljaju rizike sa istom vjerovatnodom i sa ozbiljnim posljedicama.
5. Rizici sa visokom vjerovatnodom i vrlo ozbiljnim posljedicama su pojave požara i nesrede od mina i zaostalih NUS.

6. Epidemije, epizootije i kalamitete biljnih bolesti i štetočina su rizici sa visokom vjerovatnom pojavljivanja i ozbiljnim posljedicama, a tuča (grad i led) je rizik sa visokom vjerovatnom pojavljivanja i umjerenim posljedicama.
7. Potres/zemljotres, suša, nesrede u drumskom prometu i transportu su rizici sa prosječnom vjerovatnom pojavljivanja i vrlo ozbiljnim posljedicama, dok su zagađivanje vode, zraka i zemljišta rizici sa prosječnom vjerovatnom pojavljivanja i ozbiljnim posljedicama. Snježni nanosi i lavine, oluje i olujni vjetrovi su rizici sa prosječnom vjerovatnom pojavljivanja i umjerenim posljedicama.
8. Sa niskom vjerovatnom pojavljivanja i ozbiljnim posljedicama su nesrede prilikom transporta eksplozivnih i lakozapaljivih materija, a ekspanzija i eksplozija opasnih materija su rizici sa vrlo niskom vjerovatnom pojavljivanja i ozbiljnim posljedicama.
9. Na bazi analize raspoloživih kapaciteta i mogućnosti njihove upotrebe za zaštitu i spašavanje, utvrđen je nedostatak materijalno - tehničkih sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje i za zbrinjavanje ugroženog stanovništva.
10. U domenu preventivnih mjera, a na bazi procjene ranjivosti općine, potrebna su prilagođavanja za sve reprezentativne rizike. Kod kapaciteta za odgovor i ublažavanje za vrijeme incidenta, potrebne su velike promjene za rizike potresa i požara, a za ostale rizike su potrebna prilagođavanja. Kod kapaciteta za oporavak poslije incidenta, velike promjene su neophodne u slučaju potresa, poplava, požara i epidemija i epizootija, dok su za ostale reprezentativne rizike potrebna prilagođavanja.
11. Za uspješno sprječavanje nastajanja rizika, odnosno provođenje adekvatnih preventivnih mjera, neophodno je uspostavljanje dobre organizacije, planiranja, obuke i osiguranja potrebnih materijalno tehničkih sredstava i opreme za efikasno provođenje mjera zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara.
12. Organiziranim i planskom realizacijom obuke stanovništva i struktura civilne zaštite, povedati nivo efikasnosti u provođenju mjera zaštite i spašavanja. Tražiti pomoć od Federalne uprave civilne zaštite u realizaciji obuke i osposobljavanja, posebno specijaliziranih jedinica civilne zaštite.
13. Za uspješno provođenje mjera odgovora i ublažavanja posljedica rizika neophodno je izvršiti nabavku neophodnih materijalno - tehničkih sredstava i opreme, a prije svega sredstava za zaštitu od poplava, za gašenje požara svih vrsta, traganje i spašavanje u slučaju rušenja i zaštitu zdravlja stanovništva.
14. Prilikom donošenja prostorno - planskih, regulacionih i strateških razvojnih dokumenata na području općine Sanski Most, neophodno je adekvatno tretirati pitanja zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara, odnosno koncipirati ih tako da u potpunosti uvažava potrebe, norme i standarde iz domena zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara i životne sredine.

II

PODACI O STANJU ORGANIZIRANOSTI CIVILNE ZAŠTITE I DOSTIGNUTI STEPEN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD POJEDINIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

UVOD

Civilna zaštita Općine je dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja USK-a i Federaciji BiH. U periodu od 1990. do 1995. godine civilna zaštita bila je dio sistema odbrane Republike Bosne i Hercegovine, a u periodu od 1996. do 2003. godine dio sistema odbrane Federacije BiH i u skladu sa tim uređena zakonom i podzakonskim propisima koji su normativno-pravno uređivali sistem odbrane na području Federacije BiH.

Proces izdvajanja civilne zaštite iz sistema odbrane Federacije BiH započeo je 1996. godine kada se Zakonom o odbrani Federacije BiH štab civilne zaštite na području općine uređuje kao poseban operativno-stručni organ Općine koji za svoj rad odgovara načelniku općine.

Ovakvom organizacijom organa nadležnih za poslove civilne zaštite, civilna zaštita kao dio sistema odbrane, a odbrana je Ustavom Federacije BiH tačkom a) Amandmana VIII na Ustav Federacije BiH isključivo nadležnost Federacije, prenosi na niže nivoe vlasti, odnosno kantone i općine.

Proces izdvajanja civilne zaštite iz sistema odbrane završen je 2003.godine kada je donešen Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u okviru kojeg se uređuje organizacija civilne zaštite kao samostalna upravna oblast na području Federacije BiH.

1. Organizacija civilne zaštite na području Općine

Organizacija civilne zaštite na području Općine obuhvata:

- A - Ličnu i uzajamnu zaštitu građana;
- B - Mjere zaštite i spašavanja;
- C - Štabove i povjerenike civilne zaštite;
- D - Organe uprave i službe za upravu nadležni za civilnu zaštitu;
- E - Službe zaštite i spašavanja;
- F - Jedinice civilne zaštite

A - Lična i uzajamna zaštita građana - predstavlja najmasovniji oblik pripremanja i organizovanja učešća građana u zaštiti i spašavanju.

Ovaj segment civilne zaštite se provodi na svim mjestima gdje građani žive i rade. Osposobljavanje građana za ličnu i uzajamnu zaštitu provodi se kroz njihovu obuku za pružanje prve pomoći, samopomoći, zbrinjavanja djece i nemoćnih lica i druge postupke u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

B - Mjere zaštite i spašavanja - predstavljaju organizirane radnje i postupke preventivne i operativne prirode koje pripremaju i provode službe za upravu općina prije, u toku i poslije prirodne ili druge nesreće, pa se s obzirom na to mogu podijeliti u:

- Mjere i postupke zaštite i spašavanja u slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodne ili druge nesreće.
- Mjere i postupke zaštite i spašavanja tokom trajanja prirodnih i drugih nesreća.
- Mjere i postupke za ublažavanje i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća.

U slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastanka prirodne i druge nesreće preduzimaju se slijedeće mjere i postupci: aktiviraju se štabovi civilne zaštite i drugi organi nadležni za rukovođenje zaštitom i spašavanjem, prikupljaju se podaci o prijetećim opasnostima i utvrđuju razmjere tih opasnosti, uspostavlja se sistem veza potrebnih za rukovođenje i komandovanje svim strukturama zaštite i spašavanja koje učestvuju u akcijama zaštite i spašavanja, aktiviraju se privredna društva, službe i ustanove koje se u svojoj redovnoj djelatnosti bave poslovima zaštite i spašavanja za izvršavanje poslova i zadataka zaštite i spašavanja iz njihove nadležnosti, mobiliziraju se i aktiviraju jedinice, povjerenici civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja i provode druge aktivnosti i mjere značajne za sprečavanje i širenje opasnosti.

Za vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće vrši se neposredno angažovanje potrebnih snaga i sredstava civilne zaštite i drugih struktura zaštite i spašavanja na provođenju operativnih mjera zaštite i spašavanja u cilju zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite i spašavanja imovine i drugih materijalnih dobara. Cilj operativnih mjera i aktivnosti je smanjenje ili ublažavanje posljedica prirodne ili druge nesreće.

U zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća civilna zaštita kao posebno organizovani dio sistema zaštite i spašavanja organizuje i provodi sljedeće operativne mjere zaštite i spašavanja:

- sklanjanje ljudi i materijalnih dobara,
- evakuacija,
- zbrinjavanje ugroženih i nastradalih,
- zamračivanje,
- radiološka, hemijska i biološka zaštita,
- zaštita i spašavanje od rušenja,
- zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom,
- zaštita i spašavanje od požara,
- zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava,

- prva medicinska pomoć,
- zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla,
- asnacija terena ,
- zaštita okoliša,
- zaštita i spašavanje u rudnicima,
- zaštita bilja i biljnih proizvoda.

C – Štabovi i povjerenici civilne zaštite-

Za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja na teritoriji općine formira se Općinski štab civilne zaštite. Prema zakonu o zaštiti i spašavanju u rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja Općinski štab civilne zaštite vrši slijedeće poslove:

- odlučuje o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuje na područja koja su ugrožena.
- naređuje provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja, određuje snage i sredstva koja će provoditi te mjere.
- usmjerava, koordinira, rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih učesnika angažirani na zaštiti i spašavanju na svom području.
- rješava sva pitanja koja se u toku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju u vezi sa angažovanjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana.

Kadrovska popunjenost općinskog štaba civilne zaštite je u skladu sa članom 114.Zakona o zaštiti i spašavanju gdje je utvrđeno da članovi štaba trebaju biti pomoćnici načelnika Općine iz oblasti kojima se provode poslovi i zadaci značajni za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Općinski štab CZ-e je popunjen sa devet članova.

Povjerenici civilne zaštite određuju se u naselju,dijelu naselja, stambenim zgradama, organima uprave, ustanovama i drugim pravnim licima u kojima se ne osnivaju štabovi civilne zaštite.

Osnovni zadaci povjerenika su:

- organizovanje, pripremanje i provođenje lične i kolektivne zaštite;
- pružanje prve pomoći;
- organizovanje i provođenje spašavanja ljudi u zgradama za koje su zaduženi;
- organizovanje akcija gašenja manjih početnih požara;
- prijem građana u skloništa i organizacija njihovog boravka u njima.

U Mjesnim zajednicama općine Sanski Most imenovano je neophodno imenovati 67 povjerenika.

D – Općinska služba civilne zaštite

Upravne, stručne i druge poslove iz oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti općine vrši Općinska služba civilne zaštite. Općina Sanski Most je donijela u julu 2012. godine Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji općinskog organa uprave u okviru kojeg je uređena i unutrašnja organizacija službe civilne i protivpožarne zaštite. Navedenim Pravilnikom službu čine:

- Odsjek za civilnu zaštitu i
- Odsjek za zaštitu od požara i vatrogastvo

Od 2009. godine u skladu sa članom 17. stav 2. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu za vršenje poslova iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti općine u organizacijsku strukturu službi civilne zaštite općina ulaze i profesionalne vatrogasne jedinice.

Kadrovska struktura zaposlenih u Općinskoj službi civilne zaštite

Predviđeno Pravilnikom					Popunjeno				
Rukovodeći državni službenici	Službenici	Namještenici		Ukupno	Rukovodeći državni službenici	Službenici	Namještenici		Ukupno
		VŠS	SSS				VŠS	SSS	
1	3	1	21	26	1	1	--	18	20

Za vršenje poslova prikupljanja podataka o svim vrstama pojava i opasnosti koje mogu dovesti do prirodne ili druge nesreće o posljedicama koje su nastale po ljude i materijalna dobra na ugroženom području, obradu i distribuciju tih podataka nadležnim organima vlasti i pravnim licima, kao i prenošenje naredbi Štaba civilne zaštite u vrijeme njegovog funkcionisanja, formira se Operativni centar civilne zaštite. Popuna centra je izvršena tako da na tim poslovima, u okviru službe civilne zaštite općine radi jedno lice puno radno vrijeme, a u slučaju prirodne ili druge nesreće ili u slučaju rata Centar će se popunjavati obveznicima civilne zaštite i radiće neprekidno 24 sata.

Općina je pokrivena sa 3 zvučne sirene koje su aktivne i nalaze se na zgradi Općine, Policijske uprave i Vatrogasnog doma. Ispravnost istih se provjerava svakog 1. u mjesecu u 12⁰⁰ časova. Postoje zvučne sirene koje su instalirane na objektima DD "ŠIP"-a i MZ-e Stari Majdan, koje nisu aktivne.

E - Službe zaštite i spašavanja

Polazeći od činjenice da sadašnji stepen ekonomskog razvoja BiH i njenih entiteta ne omogućuje razvoj i izgradnju sistema civilne zaštite na principu masovnosti, Zakon o zaštiti i spašavanju, za razliku od ranijih propisa koji su uređivali ovu oblast kao osnovne nosioce zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara promoviše pravna lica iz oblasti zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, hemijske i petrohemijske industrije, rudarstva, hidrometeorologije, seizmologije, ekologije i druga koja u svojoj redovnoj djelatnosti obavljaju poslove i zadatke od značaja za zaštitu i spašavanje u skladu sa zakonima i drugim propisima koji uređuju oblast za koju su nadležni, odnosno u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanja. Ova pravna lica dužna su: provoditi odgovarajuće pripreme za zaštitu i spašavanje, donijeti vlastite planove zaštite i spašavanja, osigurati MTS za provođenje mjera zaštite i spašavanja, organizirati vlastite jedinice civilne zaštite i imenovati povjerenike civilne zaštite, opremiti ih i osposobiti za njihovo djelovanje u zaštiti i spašavanju.

Zakonom o zaštiti i spašavanju utvrđena je obaveza formiranja službi zaštite i spašavanja. Funkciju službe zaštite i spašavanja može imati cijelo privredno društvo-pravno lice ili njegov dio čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje.

Općinski načelnik svojim propisom određuje pravna lica, udruženja građana u kojima će se organizirati službe zaštite i spašavanja koje će djelovati na području općine. Odlukom o organizovanju službi zaštite i spašavanja općine Sanski Most utvrđeno je da se na nivou Općine organizuju slijedeće Službe zaštite i spašavanja: Služba za medicinsku pomoć, Služba za veterinarske poslove, Služba za čistoću, Služba za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom, Služba za zaštitu od požara, Služba za spašavanje iz ruševina i Služba za spašavanje sa visna.

Do sada su organizirane slijedeće službe: Služba za medicinsku pomoć, Služba za veterinarske poslove, Služba za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom, i Služba za spašavanje sa visna. U slučajevima kad ne postoje uslovi za formiranje ovih službi zaštite i spašavanja u skladu sa Procjenom ugroženosti i materijalnim mogućnostima, općinski načelnik može organizirati samostalne službe zaštite i spašavanja čiji bi se rad finansirao iz općinskog budžeta.

Humanitarne organizacije i udruženja građana

Značajnu ulogu u provođenju zaštite i spašavanja imaju humanitarne organizacije i udruženja građana koja u sklopu svoje redovne djelatnosti obavljaju poslove i zadatke od značaja za zaštitu i spašavanje kao što su crveni križ/krst, gorska služba spašavanja, planinari, speleolzi, alpinisti, radio amateri, ronionci, rafting klubovi i dr.

Zakon o zaštiti i spašavanju omogućio je da ove organizacije i udruženja imaju aktivniju ulogu u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara jer imaju opremu, sredstva i obučene kadrove za izvršavanje pojedinih poslova i zadataka zaštite i spašavanja. Zakonom o zaštiti i spašavanju ostavljena je mogućnost općini da ova pravna lica odredi kao službe zaštite i spašavanja, a odnosi između njih i osnivača službi bili bi uređeni Ugovorom o međusobnim pravima i obavezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja za koje su nadležni.

Zaštita od požara i vatrogastvo

Zaštita od požara i vatrogastvo su dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Federacije Bosne i Hercegovine.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacijske, stručne, tehničke, obrazovne i propagandne prirode koje se preduzimaju u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, njegovog otkrivanja i zaštite ljudi i materijalnih dobara od požara.

Ciljevi zaštite od požara postižu se:

- planiranjem i provođenjem preventivnih mjera zaštite od požara,
- otkrivanjem, obavješćavanjem, sprečavanjem širenja i učinkovitim gašenjem požara,
- sigurnom evakuacijom ljudi i životinja iz požarom ugroženog područja,
- sprečavanjem i umanjivanjem štetnih posljedica požara na ljude i životnu sredinu,
- uspostavljanjem ekonomskog sklada između propisanih preventivnih mjera zaštite od požara i očekivane štete od požara.

Zaštita od požara je djelatnost od posebnog društvenog interesa za Federaciju, kanton, grad i općinu. Zaštitu od požara organizuju i provode pravna i fizička lica, državni organi i druge institucije koje su vlasnici odnosno korisnici građevina i prostora

Osnovni nosilac organiziranja i provođenja zaštite od požara su općina, grad i kanton a Federacija osigurava jedinstveno funkcionisanje zaštite od požara na cjelom području Federacije Bosne i Hercegovine.

Općina u oblasti zaštite od požara i vatrogastva:

- svojim propisom uređuju organizaciju i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti općine,
- organizuje i provodi zaštitu od požara iz nadležnosti općine,
- organizuje profesionalnu vatrogasnu jedinicu općine i obezbjeđuje materijalne, kadrovske, tehničke i druge uslove za efikasno funkcionisanje te jedinice,
- utvrđuje procjenu ugroženosti od požara, program razvoja zaštite od požara i vatrogastva i plan zaštite od požara na području općine, finansira potrebe zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti općine.

Vatrogastvo je obavezna javna služba čija je djelatnost zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od požara čije trajno i neometano obavljanje osigurava Federacija BiH, kantoni i općine na način utvrđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu. Vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne jedinice, vatrogasna društva i vatrogasni savezi.

Osnovni nosilac organiziranja, pripremanja i provođenja vatrogasne djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine su općine, grad i kanton, a Federacija osigurava jedinstveno i efikasno funkcionisanje ove djelatnosti na području Federacije.

Struktura vatrogasnih snaga utvrđuje se u skladu sa Procjenom ugroženosti od požara i kadrovskim i materijalnim i drugim uslovima kantona, općine.

Osnovne snage za obavljanje vatrogasne djelatnosti su :

1. Profesionalna vatrogasna jedinica koju osniva općina
2. Dobrovoljne vatrogasne jedinice koje osnivaju dobrovoljna vatrogasna društva;
3. Vatrogasne jedinice pravnih lica koje predstavljaju dopunske snage za vatrogastvo;
4. Jedinice i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, Služba civilne i protivpožarne zaštite, štab civilne zaštite
5. Operativni centar civilne zaštite općine, koji osigurava komunikacijsko-informacijsku podršku štabu civilne zaštite i drugim organima koji rukovode akcijama zaštite i spašavanja na području ugroženom od požara.

Vatrogasnu djelatnost na području Općine obavljaju profesionalne, dobrovoljne i vatrogasne jedinice pravnih lica. Do 2009.godine profesionalna vatrogasna jedinica općine bila je organizovna kao samostalna općinska služba unutar jedinstvenog općinskog organa uprave. Donošenjem Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ona postaje unutrašnja organizaciona jedina (Odsjek) u okviru Općinske službe civilne i protivpožarne zaštite.

Profesionalna vatrogasna jedinica je glavna snaga u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom koju je osnovala općina kao vlastitu profesionalnu vatrogasnu jedinicu.

Pregled popunjenosti i opremljenosti PVJ

Broj pripad.	Vatrogasna i druga vozila		Kolektivna oprema		Lična zaštitna oprema		Sredstva veze i komunikacije	
	Naziv, opće karakteristike, god.proizvodnje	Broj vozila	Naziv, opće karakteristike	Kol.	Naziv, opće karakteristike	Kol.	Naziv, opće karakteristike	Kol.
13	kombinovano VD2	1	agregat 7 kw	1	radon odijelo	16	VHF bazna st.	1
	"Mercedes" 1879. god.	1	naprtnjače	20	radni kombin.	16	radio st.	4
	nav.v. "Magirus"170D 1979.god.	1	metlarice	15	čizme	16		
	nav.v."Magirus"110 1970 god.	1	lopate	5	rukavice	16		
	auto-ljestve "Magirus" 170 1970. god.	1	vile	5	šljem	20		
	the.voz."Mercedes"TLF 1974.god.	1	motorna pila	4	opasač	20		
	komn.voz.Lada-Niva 2010.god.	1	bater.lampa	3	sjekirica	6		
			uže	3	uniforma	19		
			ljestve alu (4m)	3	spiriton za dis	5		
			ljestve kukače	3				
			us.cr."A"	15				
			us.cr."B"	2				
			us.cr."C"	2				
			potisna cr."B"	20				
			potis. cr."C"	20				
			hid.NAS."B"	5				
			prelazne	5				
		sp B/C hid.klj.	5					
		komp 15b	1					

Dobrovoljno vatrogastvo na našem području nije zaživjelo tako da se može reći da su postojeća općinska vatrogasna jedinica sa 15 uposlenih i vatrogasna jedinica ŠPD "UNSKO-SANSKE ŠUME" poslovna jedinica S.Most sa 18 uposlenih, osnovni nosioci akcija gašenja požara. Članom 88. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu utvrđena je obaveza pravnih lica koja proizvode, prerađuju, distribuiraju ili skladište zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije da organiziraju vatrogasnu jedinicu. Takvih preduzeća na području općine Sanski Most nema.

Vatrogasna vozila, sprave za gašenje i ostala oprema Profesionalne vatrogasne jedinice su trenutno u ispravnom stanju, ali posebno vatrogasna vozila su dosta stara (1970; 1974; 1979. god. proizvodnje) što ukazuje potrebu zadržavanja istih.

Upravne, stručne i druge poslove iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva obavlja Općinska služba civilne i protivpožarne zaštite.

Finansijska sredstva potrebna za organizovanje i provođenje mjera zaštite od požara i obučavanje i osposobljavanje zaposlenih lica za zaštitu od požara planiraju i osiguravaju organi uprave općine, javne ustanove, privredna društva, i druga pravna lica za objekte i prostore u njihovom vlasništvu u okviru sredstava za obavljanje njihove redovne djelatnosti.

Vatrogasna djelatnost na području Općine finansira se:

- budžeta općine,
- sredstava prvih lica i vatrogasnih društava,
- donacija,
- međunarodne pomoći,
- drugih izvora utvrđenih zakonom.

Pored navedenih za finansiranje vatrogastva, Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastva utvrđen je poseban izvor finansiranja iz premija osiguranja. Sva osiguravajuća društva na području Federacije BiH dužna su za zaštitu od požara i vatrogastvo prilikom osiguravanja imovine od požara i prirodnih sila iz premije osiguranja izdvojiti finansijska sredstva u iznosu od 6% , i 1% sredstava naplaćenih iz funkcionalne premije osiguranja motornih vozila. Sredstva se uplaćuju na poseban račun budžeta kantona, a vode se na jedinstvenom transakcijskom računu Federacije, kantona i općina. Ova sredstva raspoređuju se tako da 10% pripada Federaciji BiH, 20% pripada kantonu od čega 4% za dobrovoljne vatrogasne jedinice i 70% općini od čega 6% za dobrovoljne vatrogasne jedinice.

Zbog nejasne i neprecizno utvrđene pravne norme kojom se utvđuje ova obaveza osiguravajućih društava, uplata sredstava iz premija osiguranja od donošenja zakona do danas nije zaživjela na području kantona.

F – Jedinice civilne zaštite

Jedinice civilne zaštite osnivaju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage civilne zaštite radi neposrednog angažovanja na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, te otklanjanja posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća. Jedinice civilne zaštite formiraju se kao jedinice opće i specijalizirane namjene.

Vrsta, veličina i broj jedinica civilne zaštite uređuje se na osnovu Procjene ugroženosti općine kao i ljudskih, materijalnih i drugih mogućnosti kojima raspolaže općina, a popunjavanje istih se vrši na teritorijalnom principu.

Odlukom o formiranju jedinica civilne zaštite opće i specijalizirane namjene na području općine Sanski Most posebno je formirati: 22 jedinice civilne zaštite opće namjene sastava voda (32 pripadnika) i 2 jedinice sastava odjeljenja (11 pripadnika), sa sredstvima i opremom prema propisanoj materijalnoj formaciji i dvije Specijalizirane jedinice civilne zaštite: Specijalizirani vod civilne zaštite za spašavanje iz ruševina (28 pripadnika) i Specijalizirani vod civilne zaštite za asanaciju terena (36 pripadnika.)

Nije moguće izvršiti popunu naprijed navedenih struktura, zbog toga što još uvijek ne postoji podzakonski akti viših nivoa vlast o evidencija obveznika civilne zaštite

Navedene jedinice se opremaju sredstvima i opremom prema propisanoj materijalnoj formaciji.

Komisija za procjenu šteta natalih od prirodnih i drugih nesreća

Procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, utvrđivanje vrste i veličine štete koje nastaju na materijalnim dobrima, u skladu sa članom 7. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, vrši općinska Komisija za procjenu šteta, a koju je formirao Općinski načelnik. Rezultati procjene štete koriste se za utvrđivanje konkretnih mjera koje treba preduzimati radi otklanjanja nastalih šteta, za utvrđivanje veličine gubitaka u društvenom bogatstvu, za odlučivanje o pružanju pomoći nastradalom području i za saniranje posljedica od prirodnih i drugih nesreća na području Općine. Pored konkretnih zadataka, utvrđenih Uredbom, Komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća se obrazuje i radi zakonitog, racionalnog i ekonomičnog, odnosno transparentnog korištenja budžetskih sredstava u saniranju i ublažavanju posljedica nastalih djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

Izvori finansiranja zaštite i spašavanja

Zaštita od prirodnih i drugih nesreća finansira se iz:

1. Budžeta općine,
2. Sredstava pravnih lica,
3. Osiguranja
4. dobrovoljnih priloga i drugih izvora utvrđenih Zakonom

Izvori finansiranja zaštite i spašavanja na općinskom nivou su budžetska sredstva Općine i ona su nedovoljna za finansiranje zaštite i spašavanja. Uglavnom se finansira redovan rad Službe civilne i zaštite.

Da bi se osigurala sredstva za finansiranje zaštite i spašavanja, Zakonom o zaštiti i spašavanja članom 180. utvrđena je posebna naknada za štitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5 % od osnovice koju čine isplaćene neto plaće uposlenika. Posebnu naknadu uplaćuju sva pravna lica i građani koji obavljaju samostalnu djelatnost. Ta sredstva se moraju voditi na posebnom transakcijskom računu Budžeta općine. Da bi se osigurala zaštita ovih sredstava od ne namjenskog trošenja, Zakonom je propisano u koje svrhe se isključivo mogu trošiti sredstva. Sredstva koja se ostvare u toku godine ne gase se istekom kalendarske godine, već se prenose u narednu godinu i akumuliraju sa sredstvima koja se prikupe u toku naredne godine.

Dostignuti stepen zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća

Razvoj zaštite ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ne može se posmatrati odvojeno od razvoja oblasti društvenog života u kojim se obavljaju poslovi i zadaci koji stoje u direktnoj ili indirektnoj vezi sa prirodnim i drugim nesrećama, i zaštitom od posljedica koje te nesreće prouzrokuju.

Sistem zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ima multidisciplinarni karakter, u sebe uključuje sve oblasti života kao što su oblasti zdravstva, veterinarstva, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, građevinarstva, industrije, energetike, saobraćaja, zaštite okoline, vazduha, meteorologije i dr.

Kroz normativno uređenje ovih oblasti svako društvo, da bi se zaštitilo, mora urediti i segment zaštite ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja od prirodnih ili antropogenih sila koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće.

Razvoj zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na prostoru Općine može se podijeliti u dva perioda:- period do 1990. godine i period poslije 1990. U prvom periodu razvoj zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća odvijao se unutar socijalističkog sistema, Ustava i pravnih propisa bivše države. Osnovne karakteristike razvoja zaštite i spašavanja u tom periodu su: zakonski propisi na državnom nivou koji su uređivali oblast zaštite i spašavanja, veći živoni standard, a samim tim i sigurniji izvori finansiranja svih oblasti u okviru kojih su se obavljali poslovi od znaja za zaštitu i spašavanje.

Drugi period karakterističan je po tome što je većina oblasti u kojima se obavljaju poslovi zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u nadležnosti entiteta ili kantona, što entitetski zakoni veoma neprecizno utvrđuju obaveze kantona i općina u oblasti zaštite i spašavanja, a samim tim i loše utvrđena raspodjela prihoda koja se ostvaruje u pojedinim oblastima koje su značajne za zaštitu i spašavanje.

Pored toga, veoma nizak stepen ekonomskog razvoja BiH pa i područja općine negativno se odražava na stepen ulaganja finansijskih sredstava u zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, a osobno u preventivu, koja je osnovna pretpostavka uspješne zaštite, odnosno sprečavanja nastajanja ili ublažavanja posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Prirodne nesreće se ne mogu predvidjeti i one se javljaju u ciklusima sa različitim vremenskim periodima ponavljanja, jednom ili dva puta godišnje (poplave) ili svakih 20-50-100 ili više god.(ostale nesreće), pa je iz tih razloga veoma teško odrediti dostignuti stepen razvoja zaštite i spašavanja jer se on najbolje može provjeriti ako se cjelokupni društveni sistem postavi pred izazove koje donose prirodne i druge katastrofe.

Iako je područje općine 2014. godine pogodila poplava, kao prirodna nesreća, može se reći da se u razvoj zaštite i spašavanja na području općine nedovoljno ulaže. Izuzev pročišćavanja korita rijeke Sane na određenim lokacijama izvedena u toku 2017. godine, sva preventiva koja se provodi svodi se na rješavanje trenutnih "žarišta" dok se uzroci koji dovode do prirodne ili druge nesreće ne otklanjaju.

Da bi se otklonili ovi nedostaci neophodno je oblast zaštite i spašavanja ljudi sa općinskog, kantonalnog i entitetskog nivoa prenijeti na državni nivo kako bi oblast zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća stvarno postala oblast općeg društvenog interesa.

Dosadašnja istraživanja nastanka prirodnih i drugih nesreća i katastrofa pokazuju: da one ugrožavaju i razvijene i nerazvijene, da su one u nerazvijenim zemljama češća pojava, da su posljedice štete od nesreća u njima mnogo veće i da oporavak od nesreće traje mnogo duže nego u razvijenim zemljama.

Rezultati istraživanja Ureda Ujedinjenih naroda za smanjenje rizika od katastrofa i Centra za praćenje unutrašnjeg raseljavanja koji su objavljeni na Međunarodni dan smanjenja rizika od katastrofa (13.10) pokazuju da u prosjeku svake godine približno 14 miliona ljudi postanu beskućnici zbog prirodnih katastrofa. Navedeni rezultati istraživanja prognoziraju nastavak rasta beskućništva ako se ne postigne značajan napredak u upravljanju rizikom od katastrofa. Što su ulaganja u razvoj i preventivu veća, posljedice su manje i obratno što su ulaganja manja, veće su štete od prirodnih i drugih nesreća.

III

PREVENTIVNE I DRUGE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI

1. ZEMLJOTRESI

Zemljotresi koji su zadesili Bosansku Krajinu 26. i 27. oktobra 1969.godine, izazvali su značajne seizmičke efekte na području općine Sanski Most, pri čemu je došlo do oštećenja materijalnih dobara u oblasti privrede, stanovanja, zdravstva, kulture, infrastrukture.

Općina se nalazi u blizini banjalučkog seizmogenog područja, seizmičkog intenziteta od VII do IX stepeni MKS i pod utjecajem je tog područja, koji je seizmički jedno od najaktivnijih žarišta u BiH i šire (razorni potresi 1884., 1955., 1969., 1981. godine).

Seizmološke karakteristike područja općine ukazuju na permanentnu opasnost od zemljotresa, a samim tim i na konstantnu potrebu provođenja preventivnih mjera još u fazi prostornog i urbanističkog planiranja i projektovanja.

Oblasti meteorologije, seizmologije, građenja, prostornog planiranja koje su od izuzetnog značaja za zaštitu od zemljotresa su nakon rata, Ustavom F BiH podjeljene na više nivoa organizovanja vlasti što se negativno odrazilo na ove oblasti i dovelo do alarmantnog stanja naročito u oblasti građenja i prostornog planiranja...

Mjere koje će se provoditi u programskom periodu :

- Striktno poštovanje tehničkih propisa za projektovanje i građenje u seizmičkim područjima;
- Utvrditi stepen seizmičke ugroženosti područja Općine;
- Utvrditi i ocijeniti povredivost osnovnih funkcija naselja u odnosu na potencijalnu seizmičku opasnost;
- Utvrditi stanje i karakteristike postojećeg građevinskog fonda na području općine;
- Utvrditi tipove stambene izgradnje
- Utvrditi stanje primarnih i sekundarnih saobraćajnica;
- Utvrditi stanje snabdijevanja vodom i sagledati mogućnost alternativnog snabdijevanja vode za piće i industrijskom vodom u slučaju poremećaja normalnog snabdijevanja;
- Utvrditi stanje i razmještaj privrednih, upravnih, zdravstvenih, kulturno-prosvjetnih objekata;
- Utvrditi bezbjedne površine za prihvatanje ljudi iz ugroženih područja kao i lokacije za postavljanje šatorskih naselja, prihvatnih ambulanti, poljskih bolnica i mjesta za masovnu ishranu;
- Razraditi i sprovesti program upoznavanja i obučavanja stanovništva sa normama življenja i ponašanja u zavisnosti od stepena seizmološke ugroženosti datog naseljenog mjesta;
- Razraditi operativne planove i zadatke za intervencije neposredno poslije zemljotresa, kao i ekipe koje trebaju da učestvuju u tome;
- Obezbjediti mogućnost blagovremenog i istinitog obavještanja stanovništva o stanju i zbrinjavanjima koja se dešavaju na ugroženom području

Aktivnosti

- Izraditi prostorne i urbanističke planove općina;
- Izraditi seizmotektonsku kartu područja Kantona;
- Izraditi karte seizmološke mikrojeonizacije općine;
- Izvršiti modernizaciju i osavremenjivanje meteoroloških stanica na području općine sa opremom za registriranje, prikupljanje i analiziranje seizmotektonskih pojava;

Nosioci provođenja predviđenih programskih mjera i aktivnost za zaštitu od zemljotresa su;

- 1, Hidrometeorološki zavod Federacije Bosne i Hercegovine
2. Kantonalno ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline,
3. Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove,
4. Služba civilne zaštite općine.

2. POPLAVE

Analiza hidrografskih i hidroloških karakteristika izvršena u Procjeni ugroženosti općine pokazuje da je rizik od poplava manjeg i većeg inteziteta na našem području dosta visok. Njih karakteriše ciklično pojavljivanje, jesen -proljeće, u kratkim vremenskim razmacima, kao posljedica velikih kišnih padavina ili naglog otapanja snijega.

U ljetnom periodu najčešće se javljaju bujične poplave koje nastaju kao posljedica obilnih kišnih padavina usljed čega dolazi do neočekivanog plavljenja terena vodenom masom koja se formira na bujičnim tokovima.

U pojedinim dijelovima općine, podzemne vode koje se pojavljuju nakon povlačenja rijeke Sane i njenih pritoka u korita, nanose velike materijalne štete na poljoprivrednom zemljištu, stambenim i infrastrukturnim objektima.

Osnovni uzroci poplava na području općine su:

- Nedovoljni proticajni kapacitet korita vodotoka;
- Izuzetno mali uzdužni pad korita;
- Neizgrađenost zaštitnih nasipa i drugih objekata za zaštitu od voda
- Neuređena korita bujičnih vodotoka;
- Nelegalno građenje u obalnom pojasu vodotoka;
- Odlaganje smeća i drugih otpada u korita i na obale vodotoka;
- Oštećenje i uništavanje odbrambenih nasipa;
- Neplanska sječa šume i uništavanje vegetacije što dovodi do erozije zemljišta.

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- Izrada općinskog plana odbrane od poplave
- Istraživanje mogućnosti pojave poplava;
- Organizacija osmatranja hidrometeoroloških prilika i prognoziranje;
- Izgradnja i održavanje zaštitnih vodoprivrednih objekata;
- Organizovanje i izvođenje antierozivnih radova na slivovima;
- Izvođenje radova na regulaciji vodotoka;
- Izrada svih vrsta ojačanja zaštitnih vodoprivrednih objekata;
- Opterećenje unutrašnje kosine nasipa vrećama sa pijeskom;
- Prosjecanje nasipa i upuštanje poplavnih voda u vještačke retenzije;
- Pumpanje vode u kanalsku mrežu;
- Izgradnja druge odbrambene linije;
- Evakuacija ljudi i imovine.

Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti

1. Općinska služba za razvoj, poduzetništvo i resurse,
2. Općinski komunalni fond
3. JKP "VIK" Sana Sanski Most
4. Općinska služba civilne zaštite.

3. POŽARI

Sva naseljena mjesta Općine, industrijske zone, šumsko – poljoprivredne površine i izletišta mogu biti ugroženi požarom manjih ili vedih razmjera. Kad su u pitanju požari u naseljenim mjestima, najugroženija su gusto izgrađena naselja bez kvalitetno uređenih prometnica, požarnih puteva i sl., što je naročito izraženo u selima; stambeni blokovi u gradskom području, kao i naselja koja su smještena u blizini šumsko – poljoprivrednih površina i manja naselja smještena na obroncima okolnih planina.

Najugroženija područja od pojave šumskih požara su ona koja se nalaze u zonama mladih četinarskih šuma, u kojima uslijed paljenja korova požar može da izbije i najmanjom nepažnjom, što je ujedno i najveći uzročnik pojave požara u proteklom periodu. Izbijanjem šumskih požara vrlo često je ugroženo i šire područje i veći dio naselja pojavom širokih dimnih zavjesa, koje se u ljetnom periodu uslijed visokog zračnog pritiska spuštaju u kotlinu i zagađuju širu okolinu, te ugrožavaju ljude i materijalna dobra. Izrazito sušno vrijeme proteklih godina pogodovalo je nastanku šumskih požara, veličini površina zahvaćenim požarima, dužini trajanja požara, te otežavalo gašenje požara. Za gašenje šumskih požara u općini Sanski Most, neophodno je angažiranje većeg broja vatrogasaca i stanovništva, kao i upotreba znatnih tehničkih sredstava. Požari se najčešće pojavljuju početkom proljeća i u vrijeme sušnih ljetnih perioda kada visoke temperature pogoduju nastanku i širenju šumskih požara. Pojavljuje se velika opasnost da vatrom budu zahvaćena naseljena mjesta koja se nalaze u šumskom masivu.

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu:

3.1. Normativne i organizacijsko-tehničke mjere:

- Redovno ažurirati donešene propise iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti općine
- Redovno ažurirati procjenu uroženosti, i plan zaštite od požara općine
- Profesionalnu vatrogasnu jedinicu općine organizovati u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu.
- Popuniti profesionalnu vatrogasnu jedinicu u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organa uprave općine Sanski Most
- Utvrditi ličnu i materijalnu formaciju profesionalne vatrogasne jedinice općine u skladu sa planom zaštite od požara općine;
- U planu zaštite od požara općine utvrditi koja pravna lica na području općina su dužna donijeti procjenu ugroženosti, plan zaštite od požara i osnovati vlastitu vatrogasnu jedinicu;
- U skladu sa procjenom ugroženosti od požara općine u planu zaštite od požara općine, utvrditi u kojim dobrovoljnim vatrogasnim društvima će se formirati dobrovoljne vatrogasne jedinice;
- Izvršiti popunjavanje profesionalne vatrogasne jedinice stručnim kadrovima visoke stručne spreme sa položenim ispitom rukovodioca akcije gašenja požara;
- U budžetu općine planirati finansijska sredstva za nabavku materijalno – tehničkih sredstava i opreme za dobrovoljne vatrogasne jedinice, ako su planom zaštite od požara općine te jedinice određene za izvršenje određenih poslova i zadataka i zaštite od požara na području općine;
- U profesionalnoj vatrogasnoj jedinici općine izvršiti znavljanje ili nabavku novih materijalno tehničkih sredstava i opreme u skladu sa propisom o minimumu tehničke opreme i sredstava i rokovima korištenja te opreme i sredstava;
- Za vatrogasce u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici izvršiti nabavku vatrogasnih uniformi, lične, zajedničke zaštitne odjeće, obuće i opreme;
- U profesionalnoj vatrogasnoj jedinici, izvršiti nabavku novih vatrogasnih vozila i druge tehnike;
- U profesionalnoj vatrogasnoj jedinici općine organizovati sistem radio i drugih veza, kao dio komunikaciono-informacionog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, u okviru operativnih centara civilne zaštite;
- Za smještaj profesionalne vatrogasne jedinice općine i vatrogasne opreme i tehnike renovirati objekte u skladu sa propisom o uslovima koje moraju ispunjavati ti objekti;
- Izvršiti nabavku sredstava veze za dobrovoljne vatrogasne jedinice, kako bi u uslovima povećane požarne opasnosti mogle organizovati dežurstva i pravovremeno izići na vatrogasnu intervenciju;

3.2. Urbanističke mjere:

Osigurati da se pri izradi dokumenata prostornog uređenja, prostornih, urbanističkih i drugih planova predvide prostorne i tehničke mjere zaštite od požara i to:

- uslove za efikasno spašavanje ljudi i materijalnih dobara;
- potrebne razmake i protivpožarne udaljenosti između objekata;
- saobraćajne i manipulativne površine za interventna vozila;
- izvore za snabdijevanje vodom za gašenje požara;
- primjena odgovarajućih materijala koji ne mogu biti uzročnici nastanka i prenosa požara;

- pri projektiranju građevina u kojima se proizvode ili uskladištavaju eksplozivne materije i zapaljive tečnosti i gasovi, građevine za kolektivno stanovanje, industrijskih građevina i građevina za javnu upotrebu, obavezno izraditi elaborate zaštite od požara;
- pri projektiranju stambenih građevina sa četiri ili više nadzemnih etaža, industrijskih građevina, energetskih objekata i građevina za javnu upotrebu (bolnice, hoteli, sportske i druge dvorane, robne kuće, škole isl.) obavezno projektovati požarne stepenice;
- pri određivanju mikro i makro lokacije objekata voditi računa o saobraćajnoj povezanosti, klimatskim uslovima, transportu važnih energenata, tipovima gradnje;

3.3. Mjere za obezbjeđenje vode za gašenje požara

- Pravno lice koje upravlja vodovodnom mrežom dužno je pri izgradnji, rekonstrukciji i korištenju ove mreže osigurati propisan protočni kapacitet i pritisak u vodovodnoj mreži;
- Pri izgradnji i rekonstrukciji lokalnih vodovoda u ruralnim područjima projektovati i izgraditi hidrantsku mrežu;
- Sačiniti katastar hidrantske mreže sa uvrštenim mjestima hidranata;
- Sve podzemne hidrante pronaći i propisno obilježiti i omogućiti njihovo nesmetano korištenje;
- Na svim mjestima na kojima je razmak između podzemnih hidranata veće od 150 m, ugraditi nadzemne hidrante;
- Kod podzemnih hidranata koji nisu obilježeni na propisan način postaviti natpisne pločice sa oznakama udaljenosti na najbližim građevinama, čelični ili betonski stub;
- Kontrolisati pritisak i količinu vode u vodovodnom sistemu najmanje jedanput godišnje;
- Izgraditi privremeno ili stalno postrojenje za zahvatanje površinske vode na otvorenim vodotocima kako bi se nadomjestio nedostatak vode za gašenje požara;
- Izgraditi prilazne puteve i platforme za vatrogasna vozila do postrojenja za zahvatanje površinske vode za gašenje požara;

3.4. Mjere zaštite u posebno ugroženim objektima i prostorima:

- U objektima u kojima boravi veći broj ljudi riješiti redovnu kontrolu i preglede ložišta, dimnjaka i dimovodnih kanala, unutrašnje hidrantske mreže i opreme za njeno korištenje, aparata za gašenje početnih požara i druge opreme za gašenje požara;
- U objektima kolektivnog stanovanja izvršiti uklanjanje smeća i drugih lako zapaljivih materijala iz podruma, stubišta, potkrovlja i drugih zajedničkih dijelova objekta;
- Izgrađene vatrogasne prilaze, pristupe i druge manipulativne prostore namjenjene za korištenje vatrogasnih vozila i tehnike, redovno održavati i omogućiti njihovo nesmetano korištenje;
- Gromobranske instalacije na objektima, redovno održavati i izvršiti zamjenu oštećenih i neispravnih dijelova;
- Gromobranske instalacije sa izvorom jonizirajućeg zračenja zamijeniti klasičnim gromobranskim instalacijama;
- Pri projektovanju i izgradnji skladišta pridržavati se Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija;
- Objekte industrijskih preduzeća na području kantona koja nisu privatizirana staviti pod stalno fizičko obezbjeđenje i preduzeti mjere da se ti objekti zaštite od požara;
- Vlasnici i korisnici postrojenja i skladišta zapaljivih tekućina, plinova i drugih opasnih materija dužni su se pridržavati propisa za prevoz i uskladištenje takvih materija;
- Izraditi bazu podataka o svim objektima u kojima se vrši promet zapaljivih tečnosti, gasova, eksplozivnih i drugih materija;
- Izraditi bazu podataka o starosti građevinskih objekata i broju osoba koje privremeno ili stalno borave u njima;

3.5. Mjere zaštite od požara za šume i šumsko zemljište

- Izmjenama propisa iz oblasti poljoprivrede i šumarstva utvrditi obavezu donošenja podzakonskih propisa iz oblasti zaštite poljoprivrednog i šumskog zemljišta od požara i loženja vatre na otvorenom, spaljivanje trave, korova i drugog poljoprivrednog otpada;
- Pojačati inspekcijски nadzor u oblasti poljoprivrede, šumarstva i zaštite od požara radi kontrole provođenja utvrđenih mjera zaštite od požara;

- Za šume i šumsko zemljište izraditi Kantonalni šumsko-razvojni plan, čiji je sastavni dio i Procjena ugroženosti šuma od požara i smjernice za zaštitu šuma od požara;
- Izraditi plan zaštite šuma od požara za sve šume I i II kategorije ugroženosti od požara;
- Izvršiti kategorizaciju privatnih šuma prema stepenu ugroženosti od požara;
- Putem sredstava informisanja i pisanih obavijesti redovno obavještavati i upozoravati stanovništvo na potrebu provođenja preventivnih mjera zaštite od požara;
- Organizovati osmatračko-dojavnu službu za pravovremeno otkrivanje šumskih požara, i tu službu angažovati i izvan požararne sezone, jer veliki broj šumskih požara nastaje izvan te sezone;
- Za gašenje šumskih požara u okviru šumsko-privrednog društva organizovati vlastitu službu za zaštitu od požara – vatrogasnu jedinicu, i istu opremiti vatrogasnom tehnikom i opremom za gašenje šumskih požara;
- Redovno provoditi preventivno uzgojne radove u šumama i šumskom zemljištu kao što su: njega, pravovremena proreda, kresanje i uklanjanje suhog granja, izrada i održavanje protivpožarnih prosjeka i puteva, izrada protivpožarnih prosjeka sa elementima šumske ceste, uređivati i održavati pristupačne vodene resurse za gašenje šumskih požara;
- Redovno čišćenje i uspostavljanje sigurnosnih visina i udaljenosti na trasama elektroenergetskih vodova;
- Redovno čistiti i održavati rubne pojaseve uz javne puteve;
- Postaviti i redovno održavati znakove upozorenja i zabrane (zabrana loženja vatre, pušenja, kampiranja i sl.) na ivicama šuma i putevima koji prolaze kroz šume;

3.6. Mjere zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu

- Izvršiti kategorizaciju poljoprivrednog zemljišta prema stepenu ugroženosti od požara;
- Izmjenom zakonskih propisa u oblasti poljoprivrede utvrditi obavezu vlasnika odnosno korisnika poljoprivrednog zemljišta da organizuju osmatračko-dojavnu službu za pravovremeno otkrivanje požara na poljoprivrednom zemljištu;
- Kroz izmjene zakonske regulative osigurati korištenje poljoprivrednog zemljišta da bi se obrađivanjem smanjile zapuštene poljoprivredne površine;
- Poljoprivredno zemljište mora se obrađivati uz primjenu agrotehničkih mjera na način da se ne umanjuje njihova vrijednost. U toku korištenja poljoprivrednog zemljišta obavezno je uređivanje i održavanje rubova, živica, međa, poljskih puteva i kanala;
- Kanali i ostali vodotoci koji se mogu koristiti za gašenje požara na otvorenom prostoru moraju se obavezno čistiti, a prilazni putevi za vatrogasna vozila održavati;
- U vrijeme priprema poljoprivrednih površina za sjetvu, berbe i u vrijeme povećane ugroženosti od požara na otvorenom prostoru, aktivirati osmatračko-dojavnu službu za pravovremeno otkrivanje požara;
- Pri spaljivanju korova, suhe trave, granja i drugog poljoprivrednog otpada obezbijediti odgovarajuća sredstva za gašenje požara i preduzeti sve potrebne mjere za zaštitu od požara propisane Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu i propisima o spaljivanju poljoprivrednog otpada na poljoprivrednim i drugim površinama;
- Redovno organizovati savjetodavne sastanke za sve učesnike provođenja zaštite od požara na otvorenom prostoru, sa vlasnicima šuma i poljoprivrednog zemljišta, stanovništvom ruralnih područja koja graniče sa poljoprivrednim i šumskim zemljištem, šumskim, poljoprivrednim i inspektorima zaštite od požara, u cilju preduzimanja preventivnih mjera na smanjenju i otklanjanju opasnosti od požara na otvorenom prostoru;

Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti

1. Skupština i Vlada Unsko-sanskog kantona.
2. Općinsko vijeće općine
3. Služba civilne zaštite općine
4. Kantonalna uprava civilne zaštite
5. Ministarstvo građenja, prostornog uređenja i zaštite okoliša kantona
6. Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove općine
7. Općinska služba za razvoj, poduzetništvo i resurse općine

7. JP „VIK“ Sanski Mokst
8. Vlasnici, korisnici odnosno upravitelji stambenih, poslovnih, javnih i drugih objekata
9. Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kantona
10. Uprava za inspekcije kantona
11. ŠPD „Unsko-sanske šume Bosanska Krupa
12. Kantonalna uprava za šumarstvo
13. AD „Elektroprenos“ Banja Luka
14. JP „Elektroprivreda BiH“ Sarajevo
15. JU „Direkcija regionalnih cesta „ USK-a

4. ZAŠTITA OD MINA I NEEKSPLODIRANIH UBOJNIH SREDSTVA -(NUS)-

Općinina Sanski Most prema ugroženosti od NUS-a i mina spada u ugroženija područja u USK-a i BiH. Ukupna sumnjiva površina kontaminirana minama iznosi oko 26,62 km² (3,40 % ukupne površine Općine), a po kriterijima za klasifikaciju sumnjive površine: I (prva) kategorija iznosi oko 10,17 km², II (druga) kategorija oko 12,61 km² i III (treća) kategorija oko 3,84 km²

Od prestanka rata, deminirano je 1,63 km² što je oko 6,37% od ukupne kontaminirane površine.

Deminiranje su vršili deminerski timovi Vojske BiH, Federalne uprave civilne zaštite, komercijalne i nevladine humanitarne deminerske organizacije. Finansiranje navedenih aktivnosti vršeno je većim dijelom iz donatorskih sredstava, a manjim dijelom iz budžeta općine.

Imajući u vidu ciljeve koje je postavila Strategija protivminskog djelovanja u BiH, a posebno cilj Bosna i Hercegovina bez mina od 2019. godine s jedne strane i rezultate koji su do sada postignuti u procesu deminiranja na području općine Sanski Most, jasno je da taj strateški cilj neće biti ostvaren. I danas postoje prostori na kojima nije moguć povratak izbjeglog i raseljenog stanovništva, rekonstrukcija infrastrukturnih objekata, značajne poljoprivredne i šumske površine blokirane su usljed miniranosti, te korištenje istih je onemogućeno.

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi

Radi ubrzanja procesa deminiranja i realizacije ciljeva protivminskog djelovanja u BiH u narednom periodu neophodno je:

- zakonom o deminiranju utvrdi obavezu svih nivoa vlasti u finansiranju procesa deminiranja;
- povećati deminiranu površinu i obezbjediti uslove za kontinuirano i efikasno sprovođenje operacija humanog deminiranja uz povećan angažman kantona i općina;
- osigurati sredstava u budžetu općine za stabilno i kontinuirano finansiranje deminiranja;
- prioritarno deminirati lokalitete koji su u funkciji razvoja turizma i poljoprivredne i šumske resurse koji su u funkciji razvoja privrede općine;
- provoditi mjere upozoravanja na mine i edukaciju stanovništva i time smanjiti nivo opasnosti od mina;
- osigurati da se dio sredstava planira za realizaciju programa upozoravanja na mine i obilježavanje sumnjivih površina;
- razvijanje svih oblika prevencije o minskim opasnostima kroz ugradnju programa «Svjesnot o minama» u nastavne planove i programe osnovnih i srednjih škola;
- osigurati uslove za potpuno uključivanje žrtava mina u društvenu zajednicu, kroz razvoj programa pomoći, koji podrazumjeva obezbjeđenje medicinskih, socijalnih i ostalih stručnih usluga.

Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti

1. Centar za uklanjanje Mina u Bosni i Hercegovini (BHMAC)
2. Zakonodavni i izvršni organi vlasti kantona i općine
3. Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta,
4. Ministarstvo rada i socijalne politike
5. Služba civilne zaštite i općinski koordinatori za deminiranje,
6. Kantonalni kordinator za deminiranje,
7. Regionalni ured MAC-a Bihać

5. ODRONJAVANJE I KLIZANJE TLA

Složena geološka građa je odlika prostora općine Sanski Most. Na osnovu Procjene ugroženosti općine moguća su klizišta, najčešće uzrokovana povećanom količinom podzemnih voda kao i nezakonitom i neplanskom gradnjom.

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- Izvršiti registraciju svih aktivnih klizišta na području općine;
- Utvrditi razmjere, prioritete sanacije i predložiti provođenje preventivnih mjera kao što su: Ublažavanje nagiba padina, rasterećenje gornjih dijelova padina-vrha klizišta, izgradnja potpornih zidova, dreniranje terena i pošumljavanje padine i dr.
- Izraditi plan sanacije klizišta i kroz plan utvrditi korekzione mjere kao što su: zatvaranje odnosno tamponiranje glinovitim nabojima svih vidljivih pukotina na klizištu u cilju sprečavanja nekontrolisanog poniranja vode u klizišno tijelo, otvaranje radi lakšeg i bržeg ocjeđivanja vode iz tijela klizišta, regulisanje svih površinskih voda i njihovo brzo odvođenje do najbližeg prirodnog vodotoka, uklanjanje ještačkih opterećenja sa pokrenutog dijela padine;
- Izvršiti sanaciju klizišta na osnovu plana prioriteta.

Nosioci provođenja mjera i aktivnosti su:

1. Kantonalno ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline,
2. Kantonalna direkcija za puteve
3. Općinska služba prostornog uređenja i komunalne djelatnosti,
4. Općinski komunalni fond ili druge ustanove nadležne za ovu oblast.

6. VISOKI SNIJEG I SNJEŽNI NANOSI

Iz Procjene ugroženosti općine može se zaključiti da godišnje snijeg pada oko 35 dana, a zadržava se oko 45 dana, a na planinama i do 75 dana. Visina snježnog pokrivača kreće se u prosjeku 30 do 40 cm u gradu, 50 do 70 cm u naseljima sa višom nadmorskom visinom a na planinama 80 cm do 1 m. i više. Polazeći od naprijed navedenog može se reći da su obilne snježne padavine i snježni nanosi česte pojave na našem području koje prouzrokuju različite probleme u saobraćaju, kraće ili duže prekide u snabdijevanju električnom energijom, kvarove na telefonskoj mreži, izoliranosti pojedinih ruralnih sredina i sl.

Dosadašnja iskustva pokazuju da se prilikom donošenja operativnih planova zimskog održavanja puteva ne vodi računa o mogućem intenzitetu i visini snježnog pokrivača pa obično angažovana mehanizacija nije dovoljna za održavanje prohodnosti puteva u zimskim uvjetima. Posebno je problematično zimsko održavanje nerazvrstanih lokalnih puteva što otežava normalno odvijanje života i prometnu izoliranost pojedinih seoskih naselja

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu:

- Izraditi operativne programe radova za održavanje puteva u zimskim uslovima koje treba da sadrži mjesto pripravnosti zimske službe, prioritete održavanja, potreban broj ljudstva, mehanizaciju, materijal za čišćenje snijega i posipanje kolovoza i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti;
- Upoznati građane, privredna društva i druga pravna lica sa obavezama čišćenja snijega sa krovova, trotoara, propisanim Odlukom o komunalnom redu;
- Osposobiti i tehnički opremiti odgovarajuća udruženja građana (planinarko društvo, gorsku službu spašavanja, speleologe) za zadatke spašavanja nastradalih u snježnim nanosima i lavinama;
- Plansko osiguranje robnih rezervi za snabdijevanje stanovništva u ruralnim sredinama odsječenih visokim snijegom;
- Izraditi standardne operativne procedure za traženje pomoći od Oružanih snaga u BiH u uslovima kada je uspostavljanje kontakata i pružanje pomoći stanovništvu u planinskim područjima moguće samo uz pomoć helikoptera.

Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti:

1. Kantonalna direkcija za puteve;
2. Općinski komunalni fond;
3. Kantonalna uprava Civilne zaštite;
4. Općinska služba civilne zaštite

7. EPIDEMIJE

Zarazne bolesti ljudi na području Unsko-Sanskog kantona još uvijek predstavljaju važan udio u patologiji razbolijevanja stanovništva, a naročito od crijevnih zaraznih bolesti, influence (gripa), trihinoloze, varicellae. Prema epidemiološkim procjenama za vrijeme trajanja prirodne ili druge nesreće, epidemije zaraznih bolesti ljudi javljaju se deset puta češće nego u normalnim okolnostima.

Stepen raširenosti zaraznih bolesti stoji u uskoj vezi sa stepenom opšte i higijenske kulture stanovništva. Održavanje lične higijene, čistoća stana sa okućnicom i čistoća naselja glavna su obilježja zdravstvene kulture i obratno, ne održavanje lične higijene, nedovoljna higijena stana, nehigijenski nužnici, nehigijensko vodosnabdijevanje, nehigijensko uklanjanje kućnog i drugog otpada, odnosno općenito nizak komunalni standard zajednice, tipična su obilježja sredine u kojoj endemski vladaju crijevne bolesti uz stalnu opasnost od epidemije.

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu:

- Organizacija i opremanje higijensko-epidemiološke službe;
- Praćenje epidemiološke situacije
- Izraditi program nadzora vodovodnih sistema i kontrole ispravnosti životnih namirnica u cilju prevencije crijevnih zaraznih bolesti;
- Izraditi program prevencije aerozagađenja;
- Izraditi programe nadzora nad sistemskom preventivnom deratizacijom;
- Izraditi program nadzora nad prirodnim žarištima zoonoza (Bruceloze, Bjesnila, Q groznice, Salmoneloze);
- Izraditi programe prevencije oboljevanja djece od zaraznih bolesti kroz nadzor sprovođenja obaveznih vakcinacija
- Vakcinacija od mogućih zaraznih bolesti;
- Organizovanje redovne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi uništavanja izvora zaraze;
- Izrada plana djelovanja zdravstvenih ekipa,

Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti:

1. Kantonalno ministarstvo zdravstva,
2. Zavod za javno zdravstvo USK-a,
3. higijensko-epidemiološko odjeljenje doma zdravlja.

8. EPIZOTIJE

Klima i konfiguracija tla općine Sanski Most pogoduju razvoju stočarstva. Epizotološka situacija pokazuje da su na našem području moguće najčešće zarazne bolesti životinja kao što su: bruceloza, kuga peradi, antraks, bjesnilo i Q groznica.

Provedenim dijagnostičkim ispitivanjima životinja od strane epizotoloških jedinica na području Kantona utvrđeno je da se na našem području ne provode u zadovoljavajućem obimu mjere za sprečavanje pojave širenja i suzbijanja zaraznih i drugih bolesti životinja. Postojeće stanje niskog obuhvata kontrole zdravlja životinja može se prevazići ukupnim poboljšanjem socijalno-ekonomskog statusa poljoprivrednih proizvođača, odnosno mjerama koje će uticati na svijest vlasnika životinja.

Zarazne i parazitne bolesti životinja pored velikih ekonomskih šteta ugrožavaju i zdravlje ljudi. Ne provođenje mjera zdravstvene zaštite životinja i mjera veterinarskog javnog zdravstva direktno utiče na epizotološku situaciju i ugrožavanje zdravlja ljudi.

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu:

- Sistematično praćenje stanja zaraznih bolesti životinja
- Dijagnostička ispitivanja životinja s ciljem kontrole zdravlja životinja i sprečavanja pojavzaraznih bolesti životinja
- Preventivna cjepljenja životinja, a naročito protiv bjesnila pasa, protiv antraksa konja, goveda ovaca, protiv svinjske kuge i kuge peradi
- Veterinarsko-zdravstveni pregledi u klaonicama i drugim mjestima prerade namirnica životinjskog porjekla
- Opremanje odgovarajućih veterinarskih laboratorija i ustanova za dijagnostičke i druge pretrage;
 - Provođenje zoohigijenskih, zootehničkih i izolacionih mjera;
 - Pravovremeno osiguravanje zaštitnih vakcina za životinje, sakupljanje i neškodljivo uklanjanje lešina i negativnih nusproizvoda klanja;
 - Dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju;
 - Laboratorijsku pretragu hrane za životinje u proizvodnji i prometu

Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti

1. Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
2. Veterinarski zavod USK-a,
3. Veterinarska stanica općine,
4. Kantonalna uprava civilne zaštite i općinska služba civilne zaštite.

9. BILJNE BOLESTI

Izvršene analize biljnih bolesti i štetočina date u Procjeni ugroženosti općine pokazuju da biljne bolesti i štetočine najčešće napadaju:

1. ratarske kulture: kukuruz, krompir, paprike, luk, kupusnjače
2. voćarske kulture: šljive, jabuku, trešnju, jagodičasto voće
3. šumske kulture: smrče i jele

Među najvažnije činioce koji djeluju na pojavu biljnih bolesti i štetočina su: voda, padavine, toplota, svjetlost i vjetar od kojih direktno zavisi rast i razvoj ovih organizama

Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu:

- agrotehničke mjere koje obuhvataju pravilnu sadnju, odnosno sjetvu, smanjivanje zakorjenjenosti, pravilna gnojdba, zaoravanje strništa, provođenje dubokog zimskog oranja, pravilan plodored, pravilna rezidba voćaka, odstranjivanje suvišnih i suhih grana, saniranje rana nastalih prilikom rezidbe i dr.
- izbor otporne sorte: sve vrste poljoprivrednih biljaka nisu podjednako osjetljive na pojedinačne štetočine i bolesti pa je izbor otpornih sorti jedan od načina kako smanjiti ili potpuno spriječiti štete od nekih bolesti i štetočina.
- mjere karantina: unutrašnji karantin odnosi se na sprečavanje širenja pojedinih bolesti i štetočina koje se smatraju izuzetno štetnim i nisu rasprostranjene po čitavoj državi: vanjski karanten sprečava unošenje opasnih štetočina i bolesti biljaka u državu, shodno međunarodnim ugovorima.
- mehaničke mjere obuhvataju: odstranjivanje uginulih stabala, struganje stare, oštećene i ispucale kore, skidanje insekata sa stabala, skidanje gnijezda larvi, postavljanje lovnih stabala i lovnih pojasa, kopanje lovnih jama i dr.
- fizičke mjere u koje se ubrajaju: temperatura, vlaga, svjetlost, boja, zvuk, električna struja a najviše se koriste za suzbijanje skladišnih štetočina.
- biološke mjere se odnose na suzbijanje štetočina drugim živim organizmima (tzv- prirodnim neprijateljima).

- hemijske mjere podrazumijevaju primjenu pesticida i drugih hemijskih sredstava za suzbijanje biljnih bolesti, štetočina i korova.
- zajedničke preventivne mjere koje obuhvataju organizovanje izvještajne službe za zaštitu bilja, organizovanje oglednih zemljišta, bilja i prostorija za smještaj, preradu i čuvanje bilja, kontrola uređaja za preradu bilja i kontrola upotrebe sredstava za zaštitu bilja, praćenje metereoloških uslova koji su od značaja za prognozu pojave biljnih bolesti i štetočina.
- zajedničke mjere za ublažavanje i otklanjanje posljedica koje obuhvataju: uništavanje zaraženog bilja, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju prostorija za smještaj, preradu i čuvanje bilja, zabrana uzgoja pojedinih vrsta bilja za određeno vrijeme i na određenom području, zabrana stavljanja u promet i upotrebu kontaminiranog bilja i biljnih proizvoda, održavanje higijene šume, postavljanje klopki za potkornjake itd

Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti:

1. Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
2. Centralna služba za zaštitu bilja – Poljoprivredni fakultet Sarajevo,
3. Poljoprivredni zavod USK-a
4. Općinska služba za razvoj, poduzetništvo i resurse

IV

OSNOVNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ZA ORGANIZIRANJA SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE I VATROGASTVA

Ciljevi i zadaci:

Polazeći od stanja ugroženosti područja općine Sanski Most datog u Procjeni ugroženosti općine od prirodnih i drugih nesreća u kojoj su definisane ključne opasnosti koje mogu ugroziti ljude i materijalna dobra nameće se potreba, definisanja ciljeva, zadataka i načina ostvarivanja zaštite i spašavanja na području općine za naredni period.

Definisanjem ciljeva, zadataka i načina ostvarivanja zaštite i spašavanja stvaraju se pretpostavke za izgradnju sistema zaštite i spašavanja na području općine koji će moći uspješno odgovoriti na sve izazove koje pred njega postavljaju opasnosti i rizici definisani Procjenom ugroženosti općine.

Polazeći od dosadašnjih iskustava, Procjena ugroženosti Federacije BiH, USK-a i Procjene ugroženosti općine, normativno- pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite i spašavanja u Federaciji BiH, cjelokupne društvene, političke i ekonomske situacije u BiH koja se neminovno odražava i na organizaciju, izgradnju i funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja u Federaciji BiH, USK-a i općine utvrđuju se osnovni ciljevi zaštite i spašavanja u općini i to:

- Uspostaviti sistem zaštite i spašavanja koji će biti u stanju efikasno odgovoriti na sve potencijalne opasnosti na cijelom području općine na način da smanji uticaj prirodnih i drugih nesreća na živote, zdravlje ljudi, na materijalna dobra i okolinu, a ako se dogodi nesreća da otkloni ili ublaži posljedice prirodne ili druge nesreće na ljude i materijalna dobra.
- U funkcionalnom pogledu sistem zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća treba osigurati saradnju među svim nosiocima sistema u cilju usmjeravanja svih resursa i aktivnosti u provođenju akcija zaštite i spašavanja kako bi se spiječile, ublažile i otklonile posljedice prirodne ili druge nesreće.
- Izgraditi sistem zaštite i spašavanja čije će osnovne komponente pored organa i struktura civilne zaštite biti općinske službe za upravu koji u svojoj nadležnosti imaju provođenje mjera i aktivnosti koje doprinose smanjenju stepena ugroženosti i ublažavanju posljedica od prirodnih i drugih nesreća.
- Povećati efikasnost sistema zaštite i spašavanja povećavanjem nivoa prevencije-preventivnog djelovanja u svim oblastima koje doprinose sprečavanju nastajanja nesreća.

- Definirati i izgraditi odgovarajuće strukture za zaštitu i spašavanje u skladu sa postojećim materijalnim mogućnostima tako da njihovu okosnicu čine javna preduzeća, ustanove i druga pravna lica koja se u okviru redovne djelatnosti bave poslovima zaštite i spašavanja, a udruženja građana, humanitarne organizacije koje u svojim programima imaju aktivnosti iz oblasti zaštite i spašavanja kroz izmjene pravne regulative integrisati u sistem zaštite i spašavanja,
- Profesionalne službe zaštite i spašavanja i jedinice civilne zaštite organizirati samo ako ne postoje redovne službe ili udruženja građana koja mogu izvršavati specijalne poslove zaštite i spašavanja,
- Organ rukovođenja i upravljanja nesrećama (štab civilne zaštite) obučiti i osposobiti da u svim situacijama može uspješno izvršavati rukovođenje akcijama, osloncem na javne ustanove i preduzeća koja se u svojoj redovnoj djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem i udruženjima građana koja obavljaju poslove iz oblasti zaštite i spašavanja,
- Osnovati službe zaštite i spašavanja u pravnim licima koja se u svojoj redovnoj djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem. Osnivanjem istih, sa manje finansijskih sredstava za opremanje i obuku postići će se bolji efekti, obzirom da ta pravna lica imaju osposobljene kadrove, opremu i materijalno-tehnička sredstva za izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja.
- S obzirom na razmjere nesreća i posljedica koje one prouzrokuju veoma je važno da se u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara pored javnih struktura zaštite i spašavanja osigura učešće nevladinih humanitarnih organizacija i udruženja, a naročito njihova finansijska podrška u provođenju programa razvoja i planova zaštite i spašavanja
- Opremiti Operativni centar civilne zaštite sredstvima i opremom da u svim situacijama može vršiti prikupljanje obradu i distribuciju svih podataka o pojavi, izvorima opasnosti i njihovim posljedicama za ljude i materijalna dobra, a radi pravovremenog angažovanja svih struktura civilne zaštite u zaštiti i spašavanju.
- Opremiti Općinski štab CZ, jedinice i povjerenike civilne zaštite sredstvima i opremom da mogu efikasno provoditi aktivnosti zaštite i spašavanja

Smjernice za organizovanje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja

Osnovne smjernice za organizovanje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja proizilaze iz Zakona o zaštiti i spašavanja, Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, Zakona o deminiranju i podzakonskih propisa donešenih na osnovu ovih zakona.

U cilju povećanja učinkovitosti i ostvarenja temeljnih ciljeva i zadataka zaštite i spašavanja u narednom periodu potrebno je:

- ustrojiti evidencije pripadnika struktura civilne zaštite općine;
- izvršiti raspoređivanje obveznika civilne zaštite u jedinice civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja i štabove civilne zaštite u skladu sa njihovim ličnim formacijama;
- ustrojiti evidenciju materijalno-tehničkih sredstava u vlasništvu građana i izvršiti popunu struktura Civilne zaštite materijalno-tehničkim sredstvima iz popisa;
- utvrditi obavezu formiranja štabova civilne zaštite u privrednim društvima koja se bave proizvodnjom, prometom, skladištenjem i prijevozom lako zapaljivih i drugih opasnih materija, bolnicama i privrednim društvima koja na entitetskom ili kantonalnom nivou upravljaju infrastrukturnim sistemima a naročito energetske, informacijsko-komunikacijskim, vodovodnim i drugim opskrbnim sistemima;
- urediti način pozivanja pripadnika civilne zaštite za izvršavanje poslova i zadataka zaštite i spašavanja i postupak isplate naknada obveznicima civilne zaštite za vrijeme vršenja poslova i zadataka zaštite i spašavanja;
- urediti postupak mobilizacije i aktiviranja struktura civilne zaštite;
- formirati specijalizirane jedinice civilne zaštite samo u slučajevima kada ne postoje privredna društva ili udruženja građana u čijem sastavu se mogu formirati službe zaštite i spašavanja za izvršavanje određenih zadataka zaštite i spašavanja;
- sva udruženja građana u kojim se osnivaju službe zaštite i spašavanja trebaju dobiti status udruženja od javnog interesa radi ostvarenja poreskih, carinskih i drugih olakšica;
- profesionalnu vatrogasnu jedinicu općine organizovati u skladu sa procjenom ugroženosti općine od požara, materijalnim i kadrovskim mogućnostima, i pravilima vatrogasne struke tako da profesionalna vatrogasna jedinica općine ima minimum 18+1+1 ljudi (operativni vatrogasci + serviser + starješina vatrogasne jedinice);

- profesionalne vatrogasne jedinice tehnički opremiti tako da minimalno imaju dva navalna vatrogasna vozila, jednu autocisternu i jedno komandno vozilo;
- da bi se riješio nedostatak profesionalnih vatrogasaca i skratilo vrijeme izlaska na intervenciju vršenje ove javne ovlasti povjeriti vatrogasnim društvima koja za to ispunjavaju uslove;
- lične i materijalne formacije profesionalnih vatrogasnih jedinica izmjeniti tako da se u njihovom sastavu predvide timovi za spašavanje u slučaju nesreća sa opasnim materijama i druge spasilačke aktivnosti;

V

OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

1. Obučavanje i osposobljavanje pripadnika civilne zaštite za zaštitu i spašavanje

Obuka i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje obuhvata obuku i osposobljavanje rukovodećih državnih službenika organa uprave nadležnih za prevenciju i saniranje posljedica prirodnih i drugih nesreća, pripadnika štabova, povjerenika i jedinica civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i stanovništva kroz obučavanje za ličnu i uzajamnu zaštitu.

1.1. Ciljevi obučavanja

Cilj obučavanja i osposobljavanja je da se učesnici u zaštiti i spašavanju osposobe za kvalitetno izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća i aktivnosti na otklanjanju posljedica. Ovim se postiže da sistem zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća bude vitalniji i otporniji na sve vrste prirodnih i drugih nesreća.

Svaki program obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju mora sadržavati specifične ciljeve u skladu sa mjestom, ulogom i namjenom nosioca zaštite i spašavanja koji se obučava.

1.2. Programiranje i planiranje

Obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje vrši se u skladu sa nastavnim planovima i programima obučavanja koje donosi direktor Federalne uprave civilne zaštite. Programi osposobljavanja za zaštitu i spašavanje u općini Sanski Most trebaju obuhvatiti:

- članovi Općinskog štaba civilne zaštite za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja;
- komandire jedinica civilne zaštite i rukovodiocce službi zaštite i spašavanja.
- pripadnike jedinica civilne zaštite specijalizirane namjene koji rukuju specijalnim sredstvima i opremom za zaštitu i spašavanje.
- pripadnike jedinica civilne zaštite opće namjene i povjerenike civilne zaštite
- pripadnike nevladinih i drugih udruženja koja po prirodi svoga djelovanja imaju poseban značaj u zaštiti i spašavanju.
- stanovništvo -za provođenje lične i uzajamne zaštite i pojedinih mjera zaštite i spašavanja.

Nastavnim planom i programom obučavanja i osposobljavanja moraju biti utvrđeni: ciljevi i zadaci obučavanja, teme obučavanja, sadržaj tema, metodsko uputstvo za organiziranje i izvođenje obuke, izvođači obuke, mjesto i vrijeme izvođenja obuke, materijalno obezbjeđenje i troškovi izvođenja obuke. Nastavni planovi i programi obučavanja se razlikuju prema sadržaju u zavisnosti od strukture koja se obučava i to:

- pripadnici jedinica civilne zaštite opće i specijalizirane namjene moraju proći uvodno, osnovno i dopunsko obučavanje najmanje jednom u pet godina;
- pripadnici službi zaštite i spašavanja moraju proći kroz uvodno i dopunsko obučavanje;
- komandiri jedinice civilne zaštite i rukovodioci službi zaštite i spašavanja moraju biti obučeni za vršenje svojih rukovodećih dužnosti u zaštiti i spašavanju;
- funkcioneri i rukovodeći državni službenici iz organa uprave za izvršavanje preventivnih mjera i upravljanje akcijama zaštite i spašavanja iz svoje nadležnosti;
- nevladine, humanitarne i druge organizacije i udruženja moraju se obučavati tako da uz svoju osnovnu djelatnost mogu izvršavati i zadatke zaštite i spašavanja;

- stanoništvo obučavati za ličnu i uzajamnu zaštitu, pružanje prve medicinske pomoći i gašenje početnih i manjih požara i drugih mjera zaštite i spašavanja;
- povjerenike civilne zaštite za provođenje mjera zaštite i spašavanja na području za koje su imenovani.

Oblici obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje su :

- Uvodno osposobljavanje;
- Osnovno osposobljavanje;
- Dopunsko osposobljavanje;
- Vježbe (samostalne, zajedničke i druge).

Uvodno osposobljavanje je obavezno za sve organizirane strukture zaštite i spašavanja i obuhvata opća znanja iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća. Planira se i realizira u sklopu osnovnog i dopunskog osposobljavanja u trajanju od dva do četiri nastavna sata.

Osnovnim obučavanjem i osposobljavanjem se stiču stručno-teoretska i praktična znanja koja osiguravaju stručno izvršavanje zadataka u sistemu zaštite i spašavanja. Osnovno osposobljavanje se planira za sve strukture zaštite i spašavanja, najmanje jednom u pet godina u trajanju od osam do dvanaest sati.

Dopunsko obučavanje i osposobljavanje ima za cilj dopunjavanje i obnavljanje već stečenih znanja i vještina u oblasti zaštite i spašavanja. Za pripadnike jedinica civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja dopunsko osposobljavanje izvodi se u određenim vremenskim intervalima.

Vježbe su jedan od oblika dopunskog osposobljavanja i najbolji su način za provjeru stepena obučenosti i osposobljenosti u izvršavanju konkretnih zadataka u zaštiti i spašavanju, odnosno u upravljanju akcijama zaštite i spašavanja. One su značajne zbog toga što učesnici vježbe kroz rješavanje praktičnih zadataka metodom igranja uloga, provjeravaju već stečeno znanje i uvježbavaju se da kroz komunikaciju i saradnju sa drugim učesnicima u zaštiti i spašavanju rješavaju postavljene zadatke.

Za predavače instruktore u procesu obučavanja treba angažovati certificirane instruktore civilne zaštite i istaknute stručnjake iz oblasti koje su značajne za zaštitu i spašavanje. Prije uključivanja u proces obuke potrebno je izvršiti pripremu predavača- instruktora.

1.3. Finansiranje obučavanja i osposobljavanja

Zakonom o zaštiti i spašavanju utvrđeno je da općina finansira obuku struktura civilne zaštite koje osniva. Finansiranje se vrši iz redovnih budžetskih sredstava i sredstava posebne naknade za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća.

Pravna lica, udruženja i druge nevladine organizacije određene kao službe zaštite i spašavanja općine, finansiraju troškove osnovnog osposobljavanja, a sredstva za uvodno i dopunsko obučavanje i osposobljavanje obezbjeđuje služba civilne zaštite općine, a u skladu sa posebnim ugovorima o učestvovanju ovih struktura u zaštiti od prirodnih i drugih nesreća.

Privredna društva i druge organizacije pokrivaju troškove izvođenja obuke i osposobljavanja pripadnika jedinica i službi koje osnivaju.

2. Stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica za zaštitu od požara

Prema Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu sva pravna lica, državni organi i druge institucije dužne su kontinuirano i organizovano provoditi stručno osposobljavanje i usavršavanje svih zaposlenih za provođenje mjera zaštite od požara na radnom mjestu na kojim se nalaze. Ova obuka obuhvata upoznavanje svih zaposlenih lica sa izvorima opasnosti i načinom provođenja mjera zaštite od požara na radnom mjestu. Pored ove obuke utvrđena je i obaveza da sva zaposlena lica jednom u dvije godine prođu obuku i provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara prema posebnom programu koji donosi Federalna uprava civilne zaštite.

2.1. Stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca

Stručno osposobljavanje i usavršavanje profesionalnih vatrogasaca provodi se putem obuke, seminara, savjetovanja, vježbi i drugih oblika stručnog osposobljavanja koji se organizuju i provode prema planu i programu koji donosi Federalna uprava civilne zaštite a izvode je stariješine profesionalnih vatrogasnih jedinica ili druge institucije. Troškove stručnog osposobljavanja i usavršavanja finansiraju zajednički Federalna i kantonalne uprave civilne zaštite.

Dobrovoljni vatrogasci u dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama podliježu obavezi stručnog osposobljavanja i usavršavanja koja se provodi prema programu koji donosi Federalna uprava civilne zaštite. Obuku i osposobljavanje, kao i polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce provodi kantonalna uprava civilne zaštite i osiguravaju finansijska sredstva za te poslove.

Analiza procesa obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje

Obučavanje i osposobljavanje pripadnika civilne zaštite i drugih snaga zaštite i spašavanja na području općine u periodu 2013-2018. godina nije bilo na zadovoljavajućem nivou. U navedenom periodu Federalna uprava civilne zaštite donijela je nastavne planove i programe obučavanja struktura sistema zaštite i spašavanja. Provedena je obuka općinskog štaba civilne zaštite i članova općinske komisije za procjenu šteta. Obuka i osposobljavanje pripadnika ostalih struktura zaštite i spašavanja nije vršena jer: nisu donešeni podzakonski propisi o uvođenju u evidenciju, pozivanju, raspoređivanju obveznika civilne zaštite i drugih snaga zaštite i spašavanja u strukture zaštite i spašavanja. Da bi se proces obučavanja i osposobljavanja pripadnika zaštite i spašavanja doveo na viši nivo neophodno je:

- u nastavne planove i programe osnovnog i srednjeg obrazovanja ugraditi teme iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- obavezne oblike osposobljavanja stanovništva za ličnu i uzajamnu zaštitu i provođenje određenih mjera zaštite i spašavanja zamijeniti različitim neobaveznim oblicima funkcionalnog osposobljavanja korištenjem sredstava informisanja, interneta i slično;
- izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju utvrditi obavezu donošenja podzakonskog propisa koji bi se detaljnije uredila oblast obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća;
- stvoriti pravne pretpostavke da obučavanja i osposobljavanja pripadnika snaga zaštite i spašavanja pored Federalnog centra za obuku za zaštitu i spašavanje mogu izvoditi i druge obrazovne organizacije na osnovu ovlaštenja koje daje Federalna uprava civilne zaštite;
- obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća treba vršiti prema programima koji se izrađuju na osnovu jedinstvene metodologije za izradu programa obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje koju donosi direktor Federalne uprave civilne zaštite;
- omogućiti da programe obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje pored Federalne uprave civilne zaštite mogu donositi i udruženja građana i druge nevladine organizacije za pripadnike službi zaštite i spašavanja koje se organizuju u njihovom sastavu uz saglasnost direktora Federalne uprave civilne zaštite;
- za sve strukture civilne zaštite donijeti programe uvodnog, osnovnog i dopunskog obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje;
- u nastavne planove i programe srednjih škola tehničkog smjera ugraditi sadržaje iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva;
- u sastvu Federalnog centra za obuku organizirati vatrogasnu školu za obuku profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca i polaganje ispita za vatrogasca i rukovodioca akcije gašenja požara za profesionalne i dobrovoljne vatrogasce;
- osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca organizovati kroz programe osnovnog i dopunskog osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca

VI

SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Uvod

U savremenom svijetu povećava se paradoks između razvoja nauke i tehnoloških dostignuća koja čine život zdravijim i kvalitetnijim s jedne strane i kontinuirane destrukcije, odnosno porasta opasnosti po život ljudi i materijalnih dobara od tzv. prirodnih i tehnoloških opasnosti. Čovjek je sada pod rizikom ne samo od prirodnih nesreća kao što su zemljotresi, poplave, suše itd., nego i od tehničko-tehnoloških nesreća kao što su industrijske nesreće, isticanje otrovnih tečnosti i gasova, saobraćajne nesreće i druge nesreće čiji je uzročnik čovjek.

Razvoj nauke i tehnike s jedne strane je smanjio opasnost od tradicionalnih nesreća ali je istovremeno povećao stepen ugrožavanja od drugih nesreća. Savremeni društveni, ekonomski, tehničko-tehnološki i naučni tokovi nameću potrebu planiranja, provođenja i primjene naučnih i tehničko-tehnoloških istraživanja i dostignuća u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća a posebno u oblasti preventive na smanjivanju i sprečavanju nastajanja prirodnih i drugih nesreća i ublažavanja njihovih posljedica.

Interdisciplinarni karakter zaštite i spašavanja nameće potrebu da se u zaštiti i spašavanju koriste naučna i tehnička dostignuća i istraživački projekti iz različitih oblasti.

Osnovne smjernice

Osnovne smjernice za naučno-istraživačku djelatnost i uključivanje naučnih institucija i ustanova u razvoj zaštite i spašavanja sadržane su u:

1. Zakonu o zaštiti i spašavanju,
2. Zakonima koji uređuju oblasti od značaja za zaštitu i spašavanje (meteorologija, seizmologija, hidrologija, geofizika, medicina, veterinarstvo, poljoprivreda, saobraćaj i dr.),
3. Procjeni ugroženosti Federacije BiH , Unsko-sanskog kantona i Općine

U članu 34. Zakona o zaštiti i spašavanja utvrđena je obaveza fakulteta i drugih visokoškolskih ustanova i pravnih lica koja se bave naučno-istraživačkim radom da vrše obavještavanje organa civilne zaštite o naučnim saznanjima i da im dostave podatke o svojim istraživanjima koja su od značaja za zaštitu i spašavanje. U narednom periodu težište istraživačkih i razvojnih projekata treba biti:

- izrada i noveliranje procjene ugroženosti od pojedinih prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća;
- razvoj obavještavanja i uzbunjivanja u sistemu zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća odnosno operativnih centara civilne zaštite 112;
- razumjevanje i predviđanje prirodnih nesreća i uzroka koji do njih dovode;
- razvoj tehnologija za sprečavanje nesreća i šteta;
- statističke metode predviđanja nesreća;
- prostorne, građevinske i druge tehničke mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća;
- klimatske promjene i njihov uticaja na nastanak nesreća;
- razvoj tehnologija koje doprinose većoj otpornosti konstrukcije zgrade na potrese, požare i druge nesreće;
- razvoj tehnologija za učvršćivanje postojećih građevinskih objekata;
- razvoj metoda za sprečavanje nastanka i gašenje šumskih požara;
- rukovođenje u prirodnim i drugim nesrećama - krizni menadžment i metode obavještavanja o opasnostima i nesrećama;
- naučnu analizu i ekspertizu uzroka koji dovode do nastanka prirodnih i drugih nesreća,
- proučavanje utjecaja prirodnih i drugih sila na privredne, stambene i druge građevinske objekte u kojima ljudi žive i rade,
- praćenje i proučavanje utjecaja ljudskog faktora i njegovih aktivnosti na nastanak pojedinih nesreća.

Društveni i ekonomski razvoj jednog društva kroz primjenu i korištenje savremenih naučnih i tehničkih dostignuća mora biti popraćen primjenom tih istih dostignuća i materijalnih potencijala za dobrobit čovjeka, odnosno za zaštitu života i zdravlja ljudi i njihove imovine.

VII

PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANSIRANJA

Izvori finansiranja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća utvrđeni su članovima 179-184. Zakona o zaštiti i spašavanju, a finansiranje zaštite od požara i vatrogastva članovima 131-136. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu.

Osnovni, najvažniji i najsigurniji izvor finansiranja zaštite i spašavanja predstavlja Budžet općine, što je izričito utvrđeno u članu 181. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća. Primjena ove odredbe je bliže uređena u Procjeni ugroženosti Federacije BiH, na način što je predviđeno da za potrebe zaštite i spašavanja općina treba izdvojiti 1 % od svog godišnjeg budžeta

Pored ovih sredstava, u članu 180 Zakonom o zaštiti i spašavanja je utvrđeno da sva pravna lica, građani koji obavljaju smostalnu djelatnost i državni organi svih nivoa vlasti su dužni da plaćaju posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5% od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih lica angažovanih po ugovoru o djelu.

Zakon je utvrdio i način raspodjele tih sredstava između Federacije BiH, kantona i općina u kojim su ta sredstva ostvarena i to: 60% pripada općini u kojoj su sredstva ostvarena i služe isključivo za namjene iz člana 184. tačka 2. i 3., i 5. do 8. Zakona o zaštiti i spašavanja.

Na osnovu gore navedenih parametara u periodu 2018-2022. godina, za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i za finansiranje zaštite od požara i vatrogastva, planirana finansijska sredstva su prikazana u tabelama 1., 2. i 3.

Sredstva za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća

Tabela br. 1.

Opis	Projekcija Budžeta općine Sanski Most za period 2018. do 2022. godine (u KM)				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Budžet općine Sanski Most	12.106.638,00	11.980.194,00	11.829.187,00	11.856.933,00	11.800.000,00
Za zaštitu i spašavanje općine Sanski Most	224.460,53	220.460,53	220.460,54	117.900,00	120.000,00

Struktura finansijskih sredstava po izvorima i godinama

Tabela br. 2.

IZVORI SREDSTAVA	Akumulirana sredstva sa 31.12.2017. (KM)	P L A N P O G O D I N A M A (K M)				
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1. Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	307.381,60	Tek:101.000,00 Aku:102.460,53 UK: 203.460,53	Tek: 98.000,00 Aku:102.460,53 UK: 200.460,53	Tek: 98.000,00 Aku:102.460,54 UK: 200.460,54	Tek:97.900,00 UK: 97.900,00	Tek:100.000,00 UK: 100.000,00
2. Naknada od osiguranja za vatrogasne jedinice		Prihodi po ovom osnovu se ne ostvaruju jer osiguravajuća društva izbjegavaju uplatu sredstava iz premija osiguranja zbog nejasne i neprecizno regulisane obaveze utvrđene članom 137. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu. Ostvarivanje prihoda po ovom osnovu očekuje se nakon izmjena i dopuna navedenog zakona				
3. Redovna budžetska sredstva		21.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
	U K U P N O: (1 + 3)	224.460,53	220.460,53	220.460,54	117.900,00	120.000,00

Okvirni plan utroška sredstava po programima za period 2018.-2022. godina

Tabela br. 3.

PROGRAMSKI ZADATAK	NAZIV PROGRAMA	P L A N					
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	
A.	Prevenција prirodnih i drugih nesreća	Redovna budžetska sredstva (20 %)	4.200,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
		Sredstva posebne Naknade (20 +20%)	40.492,106	40.092,106	40.092,108	19.580,00	20.000,00
		UKUPNO	44.892,106	44.092,106	44.092,108	23.580,00	24.000,00
		Redovna budžetska Sredstva (30 %)	6.300,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00
		Sredstva posebne Naknade (45 +25%)	71.065,1325	69.715,1325	69.715,135	44.055,00	45.000,00
B.	Provođenje hitnih mjera zaš. i spašav. i sanir. nastalih šteta	77.365,1325	75.715,1325	75.715,135	50.055,00	51.000,00	
C.	Opremanje struktura civilne zaštite	Redovna budžetska Sredstva (25 %)	5.250,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
		Sredstva posebne Naknade (30 +50%)	81.530,265	80.630,265	80.630,27	29.370,00	30.000,00
		UKUPNO	86.780,265	85.630,265	85.630,27	34.370,00	35.000,00
		Redovna budžetska Sredstva (5%)	1.050,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00
		Sredstva posebne Naknade (5 +5%)	10.173,0265	10.023,0265	10.023,027	4.895,00	5.000,00
D.	Obučavanje i vježbe struktura civilne zaštite	11.223,0265	11.023,0265	11.023,027	5.895,00	6.000,00	
E.	Zaštita od požara i vatrogasstvu	Redovna budžetska Sredstva (20 %)	4.200,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
		Sredstva posebne naknade (raspoloživa)	0	0	0	0	0
		UKUPNO	4.200,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
		UKUPNO (A+B+C+D+E)	224.460,53	220.460,53	220.460,54	117.900,00	120.000,00

Sredstva ostvarena po osnovu člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ne treba shvatiti kao jedini izvor finansiranja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, već kao način neposrednog finansijskog učešća građana u planiranju i provođenju mjera i aktivnosti koje su od značaja za zaštitu njih samih i njihove imovine od prirodnih i drugih nesreća.

Realizacija ciljeva postavljenih u programu razvoja zaštite i spašavanja jedino je moguća ako se za njihovu realizaciju pored sredstava prikupljenih po osnovu posebne naknade, planiraju i sredstva u Budžetu općine.

Razvoj zaštite i spašavanja ne treba da bude samo stvar službe civilne zaštite već i drugih organa, službi, ustanova i preduzeća u čijoj nadležnosti se nalaze poslovi i zadaci zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Služba civilne zaštite će u skladu zakonskim rješenjima i finansijskim mogućnostima učestvovati u sufinansiranju svih projekata koji su od značaja za zaštitu i spašavanje kao što su:

- ulaganja u sredstva i opremu javnih preduzeća, ustanova i službi, udruženja i drugih pravnih lica koja se proglašavaju službom zaštite i spašavanja općine,
- zaštiti šuma od požara,
- zaštiti od štetnog djelovanja voda,
- izgradnja kontrolisanog sistema upravljanja opasnim otpadom,
- razvoj službe hitne pomoći, profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica,
- razvoj higijensko-epidemiološke službe i njihovih aktivnosti koje su od značaja za zaštitu i zdravlje građana.

Finansiranje očekivanih troškova podrazumijeva da područje općine neće biti pogođeno nesrećama velikih razmjera. U slučaju da područje općine pogodi neka od prirodnih nesreća, biće potrebno izvršiti reviziju općinskog budžeta i drugih izvora kako bi se obezbijedila potrebna sredstva koja se usmjeravaju na ublažavanje, otklanjanje i saniranje posljedica nastalih djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

Obrađivač:

Služba civilne zaštite

Predlažać:

OPĆINSKI NAČELNIK
prof. Faris Hasanbegović, s.r

Na osnovu člana 35., stav 2. i člana 46. Zakona o prostornom uređenju i građenju ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 12/13 i 3/16) i člana 24. Statuta Općine Sanski Most ("Službeni glasnik Općine Sanski Most", broj: 4/08, 5/08, 5/09, 2/10 i 9/11), Općinsko vijeće općine Sanski Most na 17. sjednici, održanoj 27.02.2018.god., **d o n o s i**

O D L U K U

O PRISTUPANJU IZRADI IZMJENA I DOPUNA URBANISTIČKOG PROJEKTA ZA PARCELU U BANJALUČKOJ ULICI, OZNAČENU KAO K.Č. 571/1 K.O. SANSKI MOST I

Član 1.

Pristupa se izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog projekta za parcelu u Banjalučkoj ulici, označenu kao k.č. 571/1 K.O. Sanski Most. (u daljem tekstu: Urbanistički projekat)

Član 2.

Urbanistički projekat se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela, izrađen u skladu sa čl. 69. do 72. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine Federacije BiH", br. 63/04, 50/07 i 84/10).

Član 3.

Obuhvat izmjena i dopuna Urbanističkog projekta čine: zemljište označeno kao k.č. 571/1, 571/3 K.O. Sanski Most I i dio zemljišta označenog kao k.č. 570 K.O. Sanski Most I.

Član 4.

Rok za izradu Urbanističkog projekta je 30 (trideset) dana od dana potpisivanja Ugovora sa nosiocem izrade Urbanističkog projekta.

Član 5.

Sredstva potrebna za izradu Urbanističkog projekta osigurat će investitor na čiji zahtjev se pokreće procedura izmjene Urbanističkog projekta.

Član 6.

Nosilac pripreme Urbanističkog projekta je Načelnik općine Sanski Most, putem općinske službe za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove. (u daljem tekstu: Nosilac pripreme)

Nosilac izrade Urbanističkog projekta je Kantonalni zavod za prostorno uređenje i planiranje- Bihać, shodno odredbama člana 25. Zakona o prostornom uređenju i građenju

(“Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 12/13 i 3/16). (u daljem tekstu: Nosilac izrade)

Član 7.

Izradi Urbanističkog projekta prethodi izrada Smjernica za pripremu i izradu izmjena i dopuna Urbanističkog projekta, a utvrđuje ih Nosilac pripreme na osnovu zahtjeva investitora.

Član 8.

Nosilac pripreme utvrđuje sa nosiocem izrade Prednacrt Urbanističkog projekta. Po utvrđenom Prednacrtu Urbanističkog projekta, nosilac izrade izrađuje Nacrt Urbanističkog projekta. Nosilac pripreme podnosi Nacrt Općinskom vijeću na usvajanje. Nakon usvajanja Nacrta Urbanističkog plana od strane Općinskog vijeća, nosilac pripreme isti stavlja na Javni uvid u trajanju od 15 (petnaest) dana i organizuje Javnu raspravu. Na osnovu rezultata Javnog uvida i Javne rasprave o Nacrtu Urbanističkog plana, nosilac izrade izrađuje Prijedlog Urbanističkog projekta, koji nosilac pripreme podnosi Općinskom vijeću na usvajanje.

Član 9.

Sastavni dio ove Odluke je grafički prilog br. 1.

Član 10.

Ova Odluka stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku općine Sanski Most”.

Broj: 01-02-25/18

Datum: 28.02.2018.god.

Predsjedavajuća Općinskog vijeća
Desanka Miljević,s.r.

OPĆINA SANSKI MOST
Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

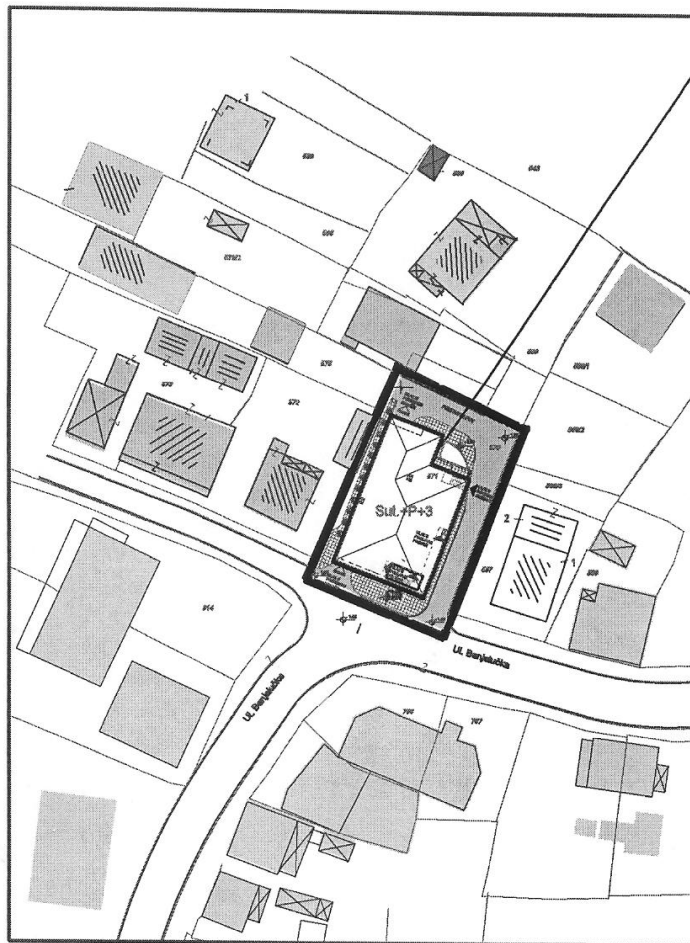
IZVOD IZ URBANISTIČKOG PROJEKTA
ZA PARCELU U BANJALUČKOJ ULICI OZNAČENU KAO K.Č. 571/1 K.O. SANSKI MOST

Broj: 03-23-600/18

Investitor: "EMIR COMERC KURBEGOVIĆ" d.o.o Sanski Most

M 1:1000

PREDMETNO ZEMLJIŠTE

LEGENDA:

- LINIJA OBUHVATA URBANISTIČKOG PROJEKTA
- ▭ PLANIRANI STAMBENO-POSLOVNI OBJEKAT
- Sut.+P+3 - SPRATNOST OBJEKTA
- △ - KOLSKI PRISTUP GARAŽI U SUTERENU (ULAZ/IZLAZ)
- ▲ - ULAZI U POSLOVNE PROSTORUJE
- ▲ - ULAZI U STAMBENE PROSTORUJE
- ▨ - NOVOPLANIRANE POPLOČANE POVRŠINE
- ▨ - PLANIRANI PRISTUPNI PUT
- - POSTOJEĆI OBJEKTI
- - NISKORASTUĆE DREVEĆE

Izvod iz Urbanističkog projekta za parcelu u Banjalučkoj ulici označenu k.č.571/1 K.O. Sanski Most I
("Službeni glasnik općine Sanski Most", broj: 10/15)

Prilog: Arhitektonsko-urbanističko rješenje

Izradila: Sonja Golubović, dipl.inž.arh.

Sonja Golubović

Da je Izvod iz Urbanističkog projekta vjeran originalu tvrdi i ovjerava:

Po ovlaštenju Općinskog načelnika
šef službe:

Kumalić Edisa

Kumalić Edisa, dipl. pravnik

Datum: 12.02.2018.god.

Na osnovu člana 73.stav (3) i (4). Zakona o turizmu Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", br.8/17), člana 8. i člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Sl.novine FBiH", br.49/06), člana 12. i 21. Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik USK-a", br.8/11) i člana 24.Statuta općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br.4/08, 5/08,5/09, 2/10, 9/11), Općinsko vijeće općine Sanski Most na 17. sjednici, održanoj dana 27.02.2018.godine, donijelo je

O D L U K U O OSNIVANJU TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE SANSKI MOST

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom osniva se Turistička zajednica općine Sanski Most.
- (2) Osnivač Turističke zajednice Općine Sanski Most je Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Općinsko vijeće).

Član 2. (Naziv, pravni status, i sjedište Turističke zajednice)

- (1) Naziv Turističke zajednice glasi : Turistička zajednica općine Sanski Most (u daljem tekstu: Turistička zajednica).
- (2) Skraćeni naziv Turističke zajednice općine Sanski Most je: TZ Sanski Most.
- (3) Turistička zajednica ima svojstvo pravnog lica i upisuje se u sudski registar.
- (4) Rad Turističke zajednice je javan.
- (5) Sjedište Turističke zajednice je u Sanskom Mostu, ulica Prijedorska bb.

Član 3. (Pečat i štambilj)

- (1) Turistička zajednica općine Sanski Most ima pečat i štambilj.
- (2) Dimenzije, oblik i sadržaj pečata i štambilja će biti propisani Statutom.
- (3) Bliže odredbe koje se odnose na broj, upotrebu i čuvanje pečata i štambilja Turističke zajednice uređuju se Statutom i aktima direktora Turističke zajednice.

II CILJEVI I DJELATNOST TURISTIČKE ZAJEDNICE

Član 4. (Osnivanje Turističke zajednice)

Turistička zajednica se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području općine Sanski Most i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.

Član 5. (Ciljevi Turističke zajednice)

Ciljevi osnivanja Turističke zajednice :

- (a) unapređenje općih uslova boravka kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanja kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta Općine;
- (b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
- (c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
- (d) promocija turističkog proizvoda u Općini.

Član 6.
(Djelatnost Turističke zajednice)

(1) Djelatnost Turističke zajednice zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području općine bez ostvarivanja neposredne dobiti.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog čala, Turistička zajednica može da:

- a) organizira manifestacije i priredbe,
- b) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
- c) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog Promotivnog materijala,
- d) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovom Odlukom i drugim propisima.

(3) Osnovni zadaci Turistička zajednice su:

- a) objedinjava turističku ponudu Općine;
- b) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža Općine, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije Općine;
- c) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
- d) vrši promociju plansko-projektne dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
- e) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
- f) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
- g) saraduje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
- h) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
- i) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
- j) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima općine Sanski Most;
- k) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističke ponude općine Sanski Most u zemlji i inozemstvu;
- l) saraduje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;
- m) saraduje sa putničkim agencijama i Kantonalnom javnom ustanovom za zaštićena prirodna područja, vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;
- n) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korišćenje u granicama održivog razvoja turizma općina Sanski Most;
- o) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, entitetskom i državnom nivou;
- p) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica;
- r) radi na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za općinu Sanski Most;
- s) obavlja i druge poslove propisane Zakonom o turizmu ("Sl.glasnik USK-a", broj:8/17), ovom Odlukom, Statutom i drugim propisom.

Član 7.
(Finansiranje Turističke zajednice)

(1) Prihodi Turističke zajednice su:

- a) prihodi iz budžeta općine,
- b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
- c.) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima suradnje,
- d.) donacije,
- e.) kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača,
- f.) prihodi iz drugih izvora.

(2) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti turističke zajednice mogu se finansirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

III ORGANI TURISTIČKE ZAJEDNICE

Član 8. (Organi Turističke zajednice)

- (1) Organi Turističke zajednice su: Nadzorni odbor i direktor.
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Općinski načelnik na prijedlog općinske službe nadležne za oblast turizma.
- (3) Direktora Turističke zajednice općine imenuje i razrješava Općinski načelnik na prijedlog Nadzornog odbora.
- (4) Pri imenovanju članova Nadzornog odbora iz stava (1) ovog člana vodiće se računa o ravnopravnoj zastupljenosti oba spola.

Član 9. (Mandat članova organa Turističke zajednice)

- (1) Mandat članova organa Turističke zajednice je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani na još jedan mandat.
- (2) U slučaju prestanka mandata člana organa prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Član 10. (Nadzorni odbor Turističke zajednice)

- (1) Nadzorni odbor nadzire:
 - a) vođenje poslova Turističke zajednice,
 - b) materijalno i finansijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima,
 - c) izvršenje i provedbu programa rada i finansijskog plana.
- (2) Nadzorni odbor o izvršenom nadzoru podnosi pisani izvještaj Općinskom načelniku.
- (3) Nadzorni odbor provodi nadzor iz stava (1) ovog člana najmanje četiri puta godišnje.

Član 11. (Članovi Nadzornog odbora Turističke zajednice)

- (1) Nadorni odbor Turističke zajednice čine predsjednik i dva člana koje imenuje i razrješava Općinski načelnik.
- (2) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.
- (3) U Nadzorni organ obavezno se imenuje jedan predstavnik općine, a ostali članovi imenuju se iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma. Članovi Nadzornog odbora imenuju se javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (4) Nadzorni odbori:
 - a) donosi Statut Turističke zajednice općine,
 - b) donosi poslovnik o svom radu,
 - c) donosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
 - d) usvaja godišnji izvještaj o poslovanju i završni račun,
 - e) donosi pravilnik o radu,
 - f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa Zakonom i Statutom,
 - g) provodi proceduru izbora direktora javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarstkim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH,
 - h) obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom.
- (5) Akti iz stava (4) tačke a),c),d), ovog člana donose se uz saglasnost Općinskog načelnika.
- (6) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:
 - a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,
 - b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja stručne spreme.

Član 12.
(Direktor Turističke zajednice)

- (1) Direktora Turističke zajednice općine imenuje Općinski načelnik na prijedlog Nadzornog odbora.
- (2) Direktor se imenuje na period od četiri godine, javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH i može biti ponovo imenovan najviše na još jedan mandat.
- (3) Direktor predstavlja i zastupa Turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice općine, donosi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor, izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje, stara se o zakonitosti rada, odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom i vrši druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom.
- (4) Direktor Turističke zajednice općine mora da posjeduje:
 - a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja, ekonomski ili fakultet turizma (smjerovi: upravljanje (menadžment), marketing ili turistički);
 - b) najmanje sedam godina radnog iskustva, od čega najmanje pet godina na rukovodećim poslovima nakon sticanja stručne spreme;
 - c) aktivno znanje jednog stranog jezika (engleski, njemački, turski, arapski i dr.);
 - d) zapažen profesionalni i naučni doprinos razvoju turističke djelatnosti se posebno vrednuje (objavljeni stručni i naučni radovi).

Član 13.
(Nadzor nad radom Turističke zajednice općine)

- (1) Nadzor nad radom organa upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine obavlja Općinski načelnik putem službe nadležne za oblast turizma općine i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove.
- (2) Općinski načelnik nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice općine.
- (3) U vršenju nadzora Općinski načelnik je ovlašten da:
 - a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
 - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
 - c) izdaje instrukcije,
 - d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
 - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
 - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,
 - g) preduzme mjere za koje je ovlašten.
- (4) U slučaju da organi upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine postupe suprotno odredbama ovog zakona, Općinski načelnik će pokrenuti postupak utvrđivanja njihove odgovornosti.
- (5) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana Općinski načelnik je obavezan da Općinskom vijeću pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice općine koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.
- (6) Turistička zajednica je obavezna dostaviti godišnji izvještaj i plana rada Općinskom vijeću.

Član 14.
(Kategorizacija turističkih mjesta)

- (1) Osnov za razvrstavanje u kategorije turističkih mjesta po ovom zakonu čine općine, shodno svom značaju za turizam.
- (2) Osnovni kriterij za kategorizaciju turističkih mjesta su:
 - a) trogodišnji prosjek ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkom mjestu (broj noćenja);
 - b) broj noćenja iz tačke a) ovog stava po stanovniku turističkog mjesta (koeficijent inteziteta turističkog prometa);
 - c) ukupna vrijednost prometa u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku mjesta (koeficijent specifičnog turističkog prometa).
- (3) Shodno kriterijima iz stava (2) ovog člana turistička mjesta se razvrstavaju u kategorije A, B, C i D.
- (4) Bliže kategorije, način vrednovanja kriterija za kategorizaciju turističkih mjesta i način određivanja kategorije turističkih mjesta na području Kantona propisuje ministar.

Član 15.
(Boravišna taksa)

(1) Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (u daljem tekstu: smještajni objekat).

Lice koje koristi usluge noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost plaća boravišnu taksu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekat.

(2) Smještajnim objektom, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se: hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.

(3) Lica iz stava (1) ovog člana boravišnu taksu plaćaju pravnom ili fizičkom licu s kojim su ugovorile pružanje usluga smještaja. Izuzetno od stava (1) ovog člana lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu (lica u domaćinstvu) plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne takse za svaki krevet i smještajnu jedinicu koji se koristi za pružanje usluga smještaja u skladu sa propisima o pružanju usluga smještaja. Na dodatne (pomoćne) krevete ne plaća se godišnji paušalni iznos boravišne takse.

(4) Dnevnu boravišnu taksu plaća organizator grupnog putovanja-agencija, po svakom grupnom dolasku turista u turističko mjesto bez noćenja.

(5) Boravišnu taksu i dnevnu boravišnu taksu pod jednakim uslovima plaćaju domaći i stani državljani.

Član 16.
(Oslobođanje od obaveza plaćanja boravišne takse)

(1) Boravišnu taksu ne plaćaju:

- a) djeca do 12 godina starosti;
- b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
- c) lica upućena na banjska i limatska liječenja, odnosno specijalizovanu rehabilitaciju od nadležne ljekarske komisije;
- d) lica koja obavljaju sezonske poslove sa prijavljenim boravkom u turističkom mjestu;
- e) lica koja neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana;
- f) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
- g) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
- h) strani državljani koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana ne plaćaju boravišnu taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova utvrđenih u ovom stavu (članska karta, potvrda škole, ljekara, ljekarski uput i dr.).

(3) Boravišnu taksu umanjenu za 50% plaćaju lica od 13 do 18 godina starosti;

(4) Dnevnu boravišnu taksu ne plaćaju:

- a) djeca do 12 godina starosti;
- b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
- c) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
- d) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
- e) strani državljani koji organizovano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

Član 17.
(Visina i način naplate boravišne takse)

(1) Visinu boravišne takse, na prijedlog Ministarstva, utvrđuje Vlada, najkasnije do kraja oktobra tekuće godine za narednu godinu.

(2) Naplatu boravišne takse vrši pravno i fizičko lice koje pruža usluge smještaja (u daljem tekstu: davalac usluga).

(3) Davalac usluga naplaćuje boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge smještaja.

- (4) Ako davalac usluga ne naplati boravišnu taksu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene boravišne takse.
- (5) Dnevna boravišna taksa iz člana 13. stav (4) ovog zakona iznosi 50% boravišne takse.

Član 18.
(Evidencija boravišne takse)

- (1) Davalac usluga je dužan da u računu za usluge smještaja posebno iskaže iznos boravišne takse, a u slučajevima iz člana 13. st. (1) i (4) ovog zakona da navede osnov oslobođanja od plaćanja boravišne takse, odnosno osnov za plaćanje umanjene takse.
- (2) Davalac usluga vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi u knjizi, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji i vodi evidenciju o oslobođanju od obaveze plaćanja boravišne takse i umanjenoj boravišnoj taksi.
- (3) Davalac usluga dužan je nadležnoj kantonalnoj inspekciji i Turističkoj zajednici Unsko-sanskog kantona do 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse, na obrascu koji propisuje ministar.

Član 19.
(Prijava i odjava turista)

- (1) Davalac usluga koji pruža usluge smještaja u smještajnim objektima iz člana 13. st.(1) i (2) ovog zakona dužan je u roku od 24 sata po dolasku prijaviti i po odlasku odjaviti Turističkoj zajednici Unsko-sanskog kantona sva lica kojima se pruža usluga noćenja u smještajnom objektu. Oblik i sadržaj obrasca prijave boravka građana koji se koriste uslugama noćenja u smještajnim objektima, te sadržaj i način vođenja evidencije o boravku građana u smještajnim objektima propisat će ministar.

Član 20.
(Način korištenja i raspoređivanja sredstava boravišne takse)

- (1) Sredstva od naplaćene boravišne takse i dnevne boravišne takse davalac usluga odnosno naplatilac dnevne boravišne takse, dužan je uplatiti na račun Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona, prvog radnog dana naredne sedmice za proteklu sedmicu, do donošenja federalnog propisa.
- (2) Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona dužna je 80% naplaćenih sredstava od boravišne takse vratiti na račun općinske Turističke zajednice ili općine sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena u roku od 7 dana od dana uplate od strane davaoca usluge.

IV AKTI TURISTIČKE ZAJEDNICE

Član 21.
(Akti Turističke zajednice)

- (1) Akti Turističke zajednice su statut i drugi opći akti kojima se regulišu odnosi u Turističkoj zajednici.

Član 22.
(Statut Turističke zajednice)

- (1) Prava i obaveze Turističke zajednice utvrđuju se zakonom i statutom Turističke zajednice. Statut Turističke zajednice sadrži odredbe o:
- a) nazivu i sjedištu,
 - b) zadacima Turističke zajednice,
 - c) pravima, obavezama i odgovornosti članova,
 - d) načinu predstavljanja i zastupanja Turističke zajednice,
 - e) djelokrugu, organizaciji, načinu izbora i opoziva, mandatu te odgovornosti članova organa Turističke zajednice,
 - f) načinu odlučivanja u Turističkoj zajednici i organima Turističke zajednice,

- g) načinu ostvarivanja javnosti rada,
 - h) načinu donošenja statuta i drugih općih akata,
 - i) imovini, načinu sticanja imovine i raspolaganju imovinom,
 - j) postupku sa imovinom u slučaju prestanka Turističke zajednice,
 - k) drugim pitanjima od značaja za djelovanje Turističke zajednice.
- (2) Statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta donosi Nadzorni odbor uz prethodnu saglasnost Općinskog načelnika.
- (3) Ako Turistička zajednica ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti Općinskog načelnika, smatrat će se da saglasnost nije ni data.
- (4) Statut Turističke zajednice i njegove izmjene i dopune objavljuju se u "Službenom glasniku" Općine Sanski Most.

V NADZOR

Član 23. (Nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavlja Općinski načelnik i Ministarstvo, svako u okviru svojih nadležnosti.
- (2) Inspekcijski nadzor u provođenju ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih lica, provodi Kantonalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležne tržišno-turističke inspekcije i drugih inspekcija u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa posebnim propisima donesenim od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Vlade Kantona.
- (3) Pravna i fizička lica čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada poslovanja podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, obavezni su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.
- (4) Inspekcijski nadzor treba biti obavljen tako da ne ometa redovno obavljanje rada poslovanja.

Član 24. (Ovlaštenje inspektora)

- (1) U provođenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor je ovlašten pregledati: poslovne i druge prostorije u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućava uvid u poslovanje pravnih i fizičkih lica koje pružaju turističke usluge, te obaviti i druge radnje u svrhu inspekcijskog nadzora.

Član 25. (Zabrana rada)

- (1) Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti pružanje turističke usluge ako utvrdi da:
- a) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a da nije upisano u sudski registar, odnosno ne posjeduje rješenje, odnosno odobrenje nadležnog organa;
 - b) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a nije pribavilo rješenje da objekat, odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge, udovoljava uslovima propisanim ovim zakonom, ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona;
 - c) pravno lice ne posjeduje licencu.
- (2) Žalba na rješenje iz stava (1) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani rada postalo izvršno, utvrdi da subjekt nadzora, i pored zabrane, obavlja turističku djelatnost, donijet će zaključak o dozvoli izvršenja prinudnim putem.
- (4) Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastali prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika-stranke.

Član 26. (Mjere za otklanjanje nedostataka)

- (1) Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali

ispunjavati propisane uslove, po izdatom odobrenju inspektor će, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana, narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ne kraći od 30 dana pravnom ili fizičkom licu da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.

(2) Za sve ostale utvrđene nedostatke i nepravilnosti u poslovanju turističkih subjekata, utvrđene na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, inspektor će postupiti kao u stavu (1) ovog člana.

(3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stava (1) i (2) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor će zabraniti pružanje turističkih usluga.

Žalba na rješenje iz stava (1), (2) i (3) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 27. (Nepridržavanje cijena)

(1) Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je kupcu usluge naplaćena ili zaračunata viša cijena od utvrđene, naredit će prodavcu usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 28. (Saradnja sa drugim organima)

(1) Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestit će nadležni organ, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29. (Lice ovlašteno za zastupanje do imenovanja direktora)

(1) Ova Odluka je pravni osnov za upis Turističke zajednice u sudski registar.

(2) Lice ovlašteno za zastupanje Turističke zajednice do izbora i imenovanja direktora, imenovat će se posebnim aktom koji će donijeti Općinski načelnik.

(3) Lice iz stava (2) ovog člana, preduzima sve radnje u vezi upisa Turističke zajednice u sudski registar.

Član 30. (Troškovi osnivanja)

Troškove osnivanja Turističke zajednice će se obezbeđiti u Budžetu općine Sanski Most

Član 31. (Primjena Zakona)

(1) Na pitanja koja nisu regulisana odredbama ove odluke shodno se primjenjuju odredbe Zakona o turizmu Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik USK-a", broj 8/17).

Član 32. (Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku općine Sanski Most.

Broj:01-02-26/18
Datum:28.02.2018.godine

Predsjedavajuća Općinskog vijeća
Desanka Miljević, s.r.

Na osnovu Zakona o zakupu poslovnih zgrada i poslovnih prostorija ("Službeni list SR BiH " broj:33/77) preuzet Uredbom sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o zakupu poslovnih zgrada i prostorija ("Službeni list R BiH" broj:13/94), člana 5. i 13. Zakona o lokalnoj samoupravi USK ("Sl.glasnik USK-a" broj.8/11), Odluke o uslovima i načinu davanja u zakup poslovnih zgrada i poslovnih prostorija na području Općine Sanski Most ("Službeni glasnik Općine Sanski Most" broj:4/12 ,1/14 i 8/14) i člana 24. Statuta Općine Sanski Most ("Službeni glasnik Općine Sanski Most" broj:4/08, 5/08, 5/09, 2/10 i 9/11) na 17. sjednici Općinskog vijeća Sanski Most, održanoj dana 27.02.2018. godine donešena je

**ODLUKA
O IZMJENI I DOPUNI ODLUKE O USLOVIMA
I NAČINU DAVANJA U ZAKUP
POSLOVNIH ZGRADA I POSLOVNIH PROSTORIJA
NA PODRUČJU OPĆINE SANSKI MOST**

Član 1.

Ovom Odlukom vrši se izmjena i dopuna Odluke o uslovima i načinu davanja u zakup poslovnih zgrada i poslovnih prostorija na području općine Sanski Most ("Službeni glasnik Općine Sanski Most " broj:4/12 ,1/14 i 8/14) .

Član 2.

Član 20. mijenja se i glasi:

Visina zakupnine za poslovne prostorije u vlasništvu i pod upravom Općine Sanski Most za političke stranke koje participiraju u Općinskom vijeću Sanski Most, vjerske zajednice i neprofitabilna udruženja i organizacije koje ne ostvaruju prihode od svoje djelatnosti, utvrđuje se u iznosu od 1 KM/m².

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u " Službenom glasniku Općine Sanski Most " .

Broj:01-02-27/18
Datum:28.02.2018.godine

**PREDSJEDAVAJUĆA
OPĆINSKOG VIJEĆA
s.r.Desanka Miljević**

Na osnovu člana 12., Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog Kantona ("Sl.glasnik USK-a" broj:8/11) i člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br. 4/08, 5/08, 5/09, 2/10, 9/11), Općinsko vijeće općine Sanski Most na 17.-oj sjednici održanoj dana 27.02.2018.godine, donosi :

ODLUKU
o osnivanju poslovne zone "Šejkovača"

Član 1.

Ovom Odlukom osniva se poslovna zona "Šejkovača" koja je definirana Urbanističkim planom grada Sanskog Mosta kao razvojnim planskim dokumentom.

Član 2.

Poslovna zona "Šejkovača" obuhvata područje slijedećih katastarskih parcela u katastarskoj općini Sanski Most III i to ;

-parcele broj: 1323/2, 1315, 1326/11, 1326/5, 1326/13, 1326/14, 1326/15,1326/16, 1326/8, 1326/20, 1326/19, 1326/18, 1326/17, 1326/21, 1326/22, 1326/23, 1326/24, 1326/30, 1326/27, 1326/26, 1465/6, 1326/25,1465/5, 1465/4, 1332/4, 1332/1,1465/35, 1465/1, 1465/37, 1465/36, 1465/10, 1465/8, 1465/9, 1332/2, 1466, 1465/11, 1465/12, 1465/13, 1465/14, 1465/15, 1332/3, 1465/16, 1465/17,1465/18, 1465/19, 1465/20, 1465/21, 1465/22, 1465/23, 1465/24, 1465/27, 1465/38, 1465/28, 1465/2, 1465/29, 1465/30, 1465/31, 1465/3, 1471/5, 1471/1, 1471/2, 1471/3, 1471/4, 1464/9, 1464/8, 1464/6, 1464/5, 1464/4, 1464/3, 1464/7, 1464/2, 1464/10, 1464/1, 1464/15, 1464/16, 1464/17, 1464/14, 1464/13, 1464/18, 1464/29, 1464/19, 1498, 1500, 1499, 1501/5, 1501/4, 1501/3, 1501/2, 1501/7, 1501/1, 1326/29 i 1326/4 .

Član 3.

Prostorni obuhvat područja poslovne zone "Šejkovača" zauzima približno 29,65 hektara površine. Zona je smještena između Hipodroma , ulice VII Korpusa i Magistralnog puta M-15 Sanski Most – Ključ, sa kojeg je omogućen pristup zoni.

Član 4.

Nositelj i organizator razvoja poslovne zone "Šejkovača" je Općina Sanski Most.

Član 5.

Zona je definirana Urbanističkim planom grada Sanskog Mosta kao izdvojeno građevinsko područje namjenjeno za izgradnju industrijskih pogona, skladišnih prostora, proizvodno-poslovnih objekata, te pratećih sadržaja.

Prometna i ostala komunalna infrastruktura usklađena je sa urbanističkim planom grada Sanski Most, kao i osnovne namjene u zoni.

Član 6.

Prostor zone većim dijelom je izgrađeno područje koje ima infrastrukturne priključke za vlastite potrebe. Poslovna zona je jednim dijelom u privatnom vlasništvu i u dijelu u vlasništvu Općine Sanski Most.

Opremljena je pristupnim cestama povezanim sa ulicom Bulevar VII Korpusa koja izlazi na Magistralni put M-15 Sanski Most - Ključ. Neizgrađeni dio poslovne zone potrebno je opremiti svom ostalom nedostajućom infrastrukturom.

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku općine Sanski Most.

Broj: 01-02-28/18
Datum: 28.02.2018.godine

Predsjedavajuća Općinskog vijeća

Desanka Miljević, s/r

Na osnovu člana člana 24. Statuta općine Sanski Most (“Sl. glasnik općine Sanski Most”, broj 4/08 ,05/08 ,5/09, 2/10 i 9/11) i člana 124. stav 1. tačka b). Poslovnika o radu Općinskog vijeća općine Sanski Most („Sl.glasnik općine Sanski Most“, br. 04/17) na 17. sjednici Općinskog vijeća održanoj dana 27.02.2018.godine donešena je

O D L U K A

o davanju saglasnosti na Odluku Upravnog odbora JU “ Centar za socijalni rad” Sanski Most o usvajanju Pravilnika o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i radnih zadataka JU “ Centar za socijalni rad” Sanski Most

Član 1.

Općinsko vijeće Sanski Most daje saglasnost na Odluku Upravnog odbora JU “ Centar za socijalni rad” Sanski Most o usvajanju Pravilnika o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i radnih zadataka JU “ Centar za socijalni rad” Sanski Most broj: 01-35/0-9/17 od 28.12.2017.godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Sl.glasniku općine” Sanski Most.

Broj: 01-02-36 /18
Datum: 28.02.2018.god.

Predsjedavajuća Općinskog vijeća
Desanka Miljević,s.r.

Na osnovu člana 24. Statuta Općine Sanski Most ("Sl.glasnik Općine Sanski Most" broj: 4/08, 5/08, 5/09, 2/10, 9/11) i člana 14.stav 4.Zakona o eksproprijaciji ("Sl.novine Federacije BiH"broj:70/07, 36/10, 25/12), rješavajući po zahtjevu JP Elektroprivreda BiH dd Sarajevo, podružnica Bihać za izgradnju kablovskog 20 (10) kV dalekovoda KB 20 (10) kV dionica TS "Došenovići 2" – TS "Došenovići"općina Sanski Most, Općinsko vijeće na 17.-oj sjednici održanoj dana 27.02.2018.godine, d o n o s i :

O D L U K U

o utvrđivanju javnog interesa za nepotpunu eksproprijaciju- ustanovljenje prava služnosti za izgradnju kablovskog 20 (10) kV dalekovoda KB 20 (10) kV dionica TS "Došenovići 2" – TS "Došenovići" općina Sanski Most

Član 1.

UTVRĐUJE SE DA JE OD JAVNOG INTERESA izgradnja kablovskog 20 (10) kV dalekovoda KB 20 (10) kV dionica TS "Došenovići 2" – TS "Došenovići" općina Sanski Most, te da se u tu svrhu može pristupiti nepotpunoj eksproprijaciji-ustanovljenje prava služnosti na zemljištu označenom kao :

parcela broj: 260/1, 1083, 1081 K.O. Sanski Most IV, dalje nastavlja preko parcele označene kao k.č. 1495 K.O. Pobriježje i završava na parceli označenoj kao k.č. 1077/5 K.O.Husimovci, a prema urbanističkoj saglasnosti broj:UP-1-03-23-1-1261/17 od 01.11.2017. godine.
(Predmetne parcele se nalaze u naselju Pobriježje, od raskrsnice za Zdenu te uz Regionalni put R-410 do firme d.o.o. "MODUL GRADNJA ")

Član 2.

Utvrdjuje se da je JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, podružnica Bihać korisnik nepotpune eksproprijacije – ustanovljenje prava služnosti za izgradnju kablovskog 20 (10) kV dalekovoda KB 20 (10) kV dionica TS "Došenovići 2" – TS "Došenovići"općina Sanski Most.

Član 3.

Protiv ove odluke može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove odluke.Tužba se podnosi neposredno sudu.

Broj: 01-02-30/18
Datum: 28.02.2018.godine

Predsjedavajuća Općinskog vijeća

Desanka Miljević, s/r

Na osnovu člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima FBiH (Službene novine FBiH br.65/13), člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Sl.glasnik općine Sanski Most", broj: 4/08, 5/08, 5/09, 2/10 i 9/11) i člana 1. stav 2 tačka 1 Poslovnika o radu Općinskog vijeća ("Sl.glasnik općine Sanski Most", broj:04/17), i člana 3.,4. i 5. Odluke o izboru i načinu imenovanja Skupštine JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br.9/17), Općinsko vijeće na 17. sjednici održanoj dana 27.02.2018. godine donijelo je :

R J E Š E N J E

o imenovanju članova Skupštine JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Sanski Most

Član 1.

Za članove Skupštine JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Sanski Most imenuju se:

1. Irfan Hadžić, dipl.ing.maš.
2. Tehvid Hajrić, dipl.ing.polj.
3. Šejla Smajić, dipl.pravnik

Član 2.

Mandat članova Skupštine JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Sanski Most traje 4 godine.

Član 3.

Zadaci i način rada dužnosti članova Skupštine JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Sanski Most propisani su Statutom preduzeća.

Za učešće u radu članova Skupštine JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Sanski Most, imenovani iz člana 1. ovog Rješenja imaju pravo na naknadu.

Član 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Službenom glasniku općine Sanski Most".

Broj: 01-05-3-31 /18
Datum:28.02.2018.god.

PREDSJEDAVAJUĆA
OPĆINSKOG VIJEĆA
Desanka Miljević,s.r.

Na osnovu člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima FBiH (Službene novine FBiH br.65/13), člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Sl.glasnik općine Sanski Most", broj: 4/08, 5/08, 5/09, 2/10 i 9/11) i člana 1. stav 2 tačka 1 Poslovnika o radu Općinskog vijeća ("Sl.glasnik općine Sanski Most", broj:04/17), i člana 3.,4. i 5. Odluke o izboru i načinu imenovanja Skupštine JP "Veterinarska stanica" doo Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br.9/17), Općinsko vijeće na 17. sjednici održanoj dana 27.02.2018. godine donijelo je :

R J E Š E N J E

o imenovanju članova Skupštine JP "Veterinarska stanice" doo Sanski Most

Član 1.

Za članove Skupštine JP "Veterinarska stanice" doo Sanski Most imenuju se:

1. Amir Beširević, dipl.ing.saob. i kom.
2. Dijana Talić, dipl.ing.polj.
3. Adnan Smajić, dipl.ing.vet.

Član 2.

Mandat članova Skupštine JP "Veterinarska stanica" doo Sanski Most traje 4 (četiri) godine.

Član 3.

Zadaci i način rada članova Skupštine JP "Veterinarska stanica" doo Sanski Most propisani su Statutom preduzeća.

Za učešće u radu članova Skupštine JP "Veterinarska stanica" doo Sanski Most, imenovani iz člana 1. ovog Rješenja imaju pravo na naknadu.

Član 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Službenom glasniku općine Sanski Most".

Broj: 01-05-3-32 /18
Datum:28.02.2018.god.

PREDSJEDAVAJUĆA
OPĆINSKOG VIJEĆA
Desanka Miljević,s.r.

Na osnovu člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima FBiH (Službene novine FBiH br.65/13), člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Sl.glasnik općine Sanski Most", broj: 4/08, 5/08, 5/09, 2/10 i 9/11) i člana 1. stav 2. tačka 1. Poslovnika o radu Općinskog vijeća ("Sl.glasnik općine Sanski Most", broj:6/10 i 01/11),član 10. Odluke o utvrđivanju standarda i kriterija za konačna imenovanja na pozicije u regulirane organe ("Službeni glasnik općine Sanski Most", broj 10/16), Općinsko vijeće na 17. sjednici održanoj dana 27.02.2018. godine donijelo je :

RJEŠENJE

o imenovanju članova Upravnog odbora
JU "Narodna biblioteka" Sanski Most

Član 1.

Za članove Upravnog odbora JU "Narodna biblioteka " Sanski Most imenuju se:

1. Amira Kadirić, dipl.pravnik;
2. Narcisa Džabić, nastavnik predškolskog odgoja;
3. Hasib Kumalić, ekonomski teh.

Član 2.

Mandat članova Upravnog odbora JU "Narodna biblioteka " Sanski Most traje 4(četiri) godine.

Član 3.

Zadaci i način rada Odbora propisani su članom 10. Pravila JU "Narodna biblioteka" Sanski Most. Za učešće u radu Upravnog odbora, imenovani iz člana 1. ovog Rješenja imaju pravo na naknadu.

Član 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljeno u "Službenom glasniku općine Sanski Most".

Broj: 01-05-3-33 /18
Datum:28.02.2018.god.

PREDSJEDAVAJUĆA
OPĆINSKOG VIJEĆA
Desanka Miljević,s.r.

Na osnovu člana 24. Statuta općine Sanski Most („Sl.glasnik općine Sanski Most“, br. 04/08, 05/08 ,05/09, 02/10 i 09/11) i člana 114., 124. stav 1. tačka b). Poslovnika o radu Općinskog vijeća općine Sanski Most („Sl.glasnik općine Sanski Most“, br. 04/17) , Općinsko vijeće na 17. sjednici održanoj dana 27.02.2018. godine donosi:

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za 2017. godinu općine Sanski Most;

II

Zaključak stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u “Službenom glasniku općine Sanski Most”.

Broj:01-02- 35 /18
Datum:28.002.2018.god.

Predsjedavajuća Općinskog vijeća
Desanka Miljević,s.r.

Na osnovu člana 24. Statuta općine Sanski Most („Sl.glasnik općine Sanski Most“, br. 04/08, 05/08 ,05/09, 02/10 i 09/11) i člana 114. Poslovnika o radu Općinskog vijeća općine Sanski Most („Sl.glasnik općine Sanski Most“, br. 04/17) , Općinsko vijeće na 17. sjednici održanoj dana 27.02.2018. godine donosi:

ZAKLJUČAK

I

Kojim se preporučuje Privrednom savjetu Općine Sanski Most da izvrši pripremu prijedloga potreba kadrova koji bi se kroz upisnu politiku realizovali u školama.

Obavezuje se Privredni savjet da pripremljeni prijedlog o potrebi kadrova dostavi Stručnoj službi za poslove Općinskog vijeća.

II

Stručna služba Općinskog vijeća se obavezuje da dostavljeni prijedlog potreba kadrova koji bi se kroz upisnu politiku realizovali u školama uputi Kantonalnom ministarstvu za obrazovanje USK-a

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u “Službenom glasniku općine Sanski Most”.

Broj:01-02-38 /18
Datum:28.02.2018.god.

Predsjedavajuća Općinskog vijeća
Desanka Miljević